पण ॥ दिसेतरीभिन्न ॥ वचनाचाप्रसंग ॥ ३ ॥ करु
निझाडापाडा ॥ तुकावेगळालिगाडा ॥ निश्चिंतीच्या
गोडा ॥ गोष्टीह्मणूंलागली ॥ ४ ॥ ॥३७४९॥
जावीतातोमाझापिता ॥ उखतातोउखत्याचा ॥ १ ॥ ज
नार्दनींसरतीकर्मे ॥ बाधाभ्रमेंअन्यत्र ॥ २ ॥ अपस
व्यसव्यामधीं ॥ ऐसीबुद्धीनधरितां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखां
द्यापानें ॥ सिंचितांभिन्नकोरडीं ॥ ४ ॥ ॥३७५०॥
माउलीचीचालीलेंकराचेवोढी ॥ तयालागींकाढीप्रा
णप्रीती ॥ १ ॥ ऐसींबळिवंतआवडीचींदेवा ॥ संतम
हानुभावाविनवीतों ॥ २ ॥ मोहेंमोहियेलेंसर्वकाळचि
त्त ॥ विसरनतोंघेतनाहींक्षणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींप्रे
माचावोरस ॥ सांभाळिलेदासआपुलेते ॥ ४ ॥ ३७५१ ॥
अपराधीह्मणोनीयेतोंकाकुलती ॥ नाहींतरीहोतीका
यचाड ॥ १ ॥ होईलतारुंतरीतारीजोजीदेवा ॥ नाहींत
रीसेवाघ्यावीभार ॥ २ ॥ कासयामीआतांवेंचूंहेंशरीर ॥
आहेबारगीरजाईजेणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमनकरूनीमो
कळें ॥ आहेसाळेढाळेउदारते ॥ ४ ॥ ॥३७५२॥
माझेतोंफुकाचेकायाचेचिकष्ट ॥ नव्हेक्रियानष्टतुह्माऐ
सा ॥ १ ॥ कांहींनवंचीआजीच्याप्रसंगीं ॥ सकळाहि
अंगींकरीनपूजा ॥ २ ॥ घ्यावेंतुह्मीकांहींहितोनाहींआस ॥
असोंयाउदासदेहभावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझीमावळ
लीखंती ॥ समाधानचित्तींसर्वकाळ ॥ ४ ॥ ३७५३ ॥
स्वामीचीसत्ता ॥ आधींवर्मेयेतीहातां ॥ पुढतीविशेष

ता ॥ लाभेंलाभ आगळा ॥ १ ॥ करीकौतुकाचेबोल ॥
परीजिव्हाळ्याचीवोल ॥ आवडेरसाळ ॥ मायबापाला
डाचे ॥ २ ॥ मनमेळविलेंमना ॥ नाहींअभावीकशा
हाणा ॥ अंतरींच्याखुणा ॥ वरीदिल्हेउमटोनी ॥ ३ ॥ प
राश्रमेकळा ॥ अवघ्याजागविल्यावेळा ॥ देवासीनि
राळा ॥ तुकाक्षणनसोडी ॥ ४ ॥ ॥३७५४॥
येकेठाईअन्नपाणी ॥ ग्रासोग्रासींचिंतनीं ॥ १ ॥ वेळो
वेळांजागवितों ॥ दुजेंयेईलह्मणोनिभीतों ॥ २ ॥ नाहीं
गुंतलोंउपचारीं ॥ मानदंभाचेव्हारीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मा
लासेशाहाणा ॥ आडलपेनारायणा ॥ ४ ॥ ३७५५॥
वैरागरापासींरत्नाचियाखाणी ॥ हेचीघ्यावीधणीफावे
लतो ॥ १ ॥ येथेतरकवितरकाचीचाड ॥ होतसेनिवाड
खऱ्याखोट्या ॥ २ ॥ उगाचसरावावाढिलातोठाव ॥
वाढतीयाभावकळतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनव्हेसांचणीचें
पाणी ॥ एथेंझरवणीजैसेंतैसें ॥ ४ ॥ ॥३७५६॥
समर्थयानावेंदीनाचाकृपाळ ॥ हेंतवसकळस्वामीअं
गीं ॥ १ ॥ मजकायलागेकरणेंविनवणी ॥ विदितचरणीं
सकळआहे ॥ २ ॥ दयासिंधुतुह्माभांडवलदया ॥ सिं
चावेंआतांयाकृपामृतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअहोपंढरिनी
वासे ॥ बहुजीवआसेलागलासे ॥ ४ ॥ ॥३७५७॥
देखिलेकवित्वमाझेसहजबोल ॥ नलगेचिबोलजि
व्हाळ्याची ॥ १ ॥ नयेचिउत्तरकाहींपरतोनी ॥ झालोंना
रायणींनसरते ॥ २ ॥ लाजिरवाणेंहेंकांवढविलीवाचा ॥

नव्हेचिठायींचामननशील ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेफळनव्हे
चिसायासा॥ पंढरीनिवासाकायझालें॥४॥३७५८॥
येणेझालातुझ्यापोतडीचाझाडा ॥ केलासीउघडापांडु
रंगा॥ १ ॥ भरुनिघरींचराहिलोंवाखती ॥ आपुलीनि
श्चितीआपुलीपें॥ २॥ आतांकायऊरीउरलीतेसांगा॥
आणिलेजेजगाचीयेसाक्षी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकोंठपा
होंजासीआतां॥ माझीझालीसत्तातुह्मावरी॥ ४॥
॥ ३७५९॥
तुमच्यापाळणावोढतसेमन ॥ गेलोंविसरोनआपणा
सी॥ १ ॥ लागलेपालटेंफेडावेंउसणें ॥ येणेचीप्रमाणें
पांडुरंगा॥ २ ॥ तुमचेआवडीसंबंध्यांचात्याग॥ घेत
लायेलागजगनिंदेचा॥३॥ तुकाह्मणेजैसामाझाजीव
वोढे॥ तैसेचीतिकडेपाहिजेले॥ ४॥ ॥ ३७६०॥
नाहींमजकोणीउरलादुर्जन॥ मायबापावीणब्रह्मांडां
त॥ १ ॥ कासयाजिकिरकरणेयेविशीं ॥ भयाचीमान
सींचिंताखंती॥ २ ॥विश्वंभराचीयेलागलोंसांभाळी॥
सत्येंनेतेचालीआपुलीये॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझेपाळण
पोषण॥ करितांआपणपांडुरंगा॥ ४ ॥ ॥ ३७६१॥
मजकांहींशीणनव्हावयासाठीं ॥ कृपातुह्मापोटींउपज
ली॥ १ ॥ होतेंतैसेंकेलेंआपुलेंउचित ॥ शिकविलेंहित
बहुबरें॥ २॥ आह्मीनमानावीकोणाचीआशंका॥ तु
ह्माउभयलोकांआहेमनीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांसंचि
ताचाठेव॥वोढवलाघ्यावाजैसातैसा॥ ४॥ ३७६२॥

कोणाचेंचिंतनकरूंऐशाकाळें॥पायाचीयाबळेंकंठित
सें॥१॥पाहातसेंवाटयेईगाविठ्ठला॥मजकांहाकेलाप
रदेश॥२॥बहुताचेसत्तेझालोंकासावीस॥जायरात्रं
दिवसवैरीयाचा॥३॥तुकाह्मणेवैसेमनाचियेमूळीं॥
तरीचहेज्वाळीउगवती॥४॥ ॥३७६३॥
कांजितुह्मीऐसेनव्हावारूपावंत॥निवेमाझेंचित्तठायीं
च्याठायीं॥१॥कांहींशमनयेविषमअंतरा॥शांतीचा
तोवराऐसायोग॥२॥दुःखीहोतोंपंचभूतांच्याविका
रें॥जडत्वेंदेतारेदाखविती॥३॥तुकाह्मणेमोडाअहंका
राचीमान॥धरितोंचरणह्मणऊनी॥४॥३७६४॥
मागत्याहिकोठेघडतेनिरास॥लेंकराउदासनाहींहोत
॥१॥कासयामीहोऊंउतावेळजीवीं॥जाणतागोसा
वीसर्वआहे॥२॥झालातरीवेळकवतुकासाठीं॥निर्द
यातेपोटींउपजेना॥३॥तुकाह्मणेत्यासीठाउकेउचीत॥
होईलसंकेतनेमीयेला॥४॥ ॥३७६५॥
आरुपवचनींमातेचीआवडी॥ह्मणउनितातडीघेत
नाहीं॥१॥कायहोयीलमाझेंमांडिलेंकौतुक॥आवडी
चीभूकरडारोवी॥२॥लपोनियांकरीचुकुरमाऊली॥
नाहींहोतीकेलीनिष्ठासांडी॥३॥तुकाह्मणेकरीपारखीं
वचनें॥भेवुनियांतान्हेंआळवावें॥४॥ ॥३७६६॥
प्रीतिच्याभांडणारनाहींशिरपाव॥वचनाचीचभावनि
ष्ठुरता॥१॥जीणेतरीयेकार्जावेंउभयतां॥पुत्राचिया
पितादुखवेदुःखें॥२॥कायजाणेंतटेमायेचेंलिगाद॥

विषमतेंआडउरोंनेणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजकरुणाउत्त
रें ॥ करितांविश्वंभरपाविजेल ॥ ४ ॥ ॥ ३७६७ ॥
नकोघालूंफासा ॥ मनाउपाधीवोळसा ॥ १ ॥ जेजेसा
हावेसंकल्प ॥ पुण्यतरीचतेंपाप ॥ २ ॥ उपजतोभेव ॥
होतोकासावीसजीव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपाहों ॥ होईलते
निवांतसाहों ॥ ४ ॥ ॥ ३७६८ ॥
बीजींफळाचाभरवसा ॥ जातनसिंचनसरिसा ॥ वाळ
विलियाआशा ॥ क्राकुळतीतेनाड ॥ १ ॥ होतोगडसिंधु
चाठाव ॥ पीकपीकवीलाभाव ॥ संकोचोनिजीव ॥ दशा
केलीजतन ॥ २ ॥ मातीघालीधनावरी ॥ रांडारीटावराव
री ॥ सुखाचेशेजारीं ॥ दुःखभ्रमेभोगीतसे ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेदिशाभुली ॥ झाल्याउफराट्याचाली ॥ निवाड्या
च्याबोली ॥ अनुभवेंसाक्षीसीं ॥ ४ ॥ ॥ ३७६९ ॥
कायउरलीतेकरूंविनवणी ॥ वंचलोंवचनींपांडुरंगा ॥
॥ १ ॥ अव्हेरलोंआतांकैचेंनामरूप ॥ आदरनिरोपपरि
तोनाहीं ॥ २ ॥ माझाबापमाययेगेलोंसलगी ॥ तोहेतु
झीजगींसोयरिका ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांजोडोनियांहा
त ॥ करींदंडवतठाइंचाठाईं ॥ ४ ॥ ॥ ३७७० ॥
आवडीधरोनिकरूंगेलोंलाड ॥ भक्तिप्रेमगोडनपुरे
ची ॥ १ ॥ ह्मणउनिजीवठेलाआसावोनी ॥ खेदहोतो
मनींबहुसाल ॥ २ ॥ वेटिऐसेंवाटेनिर्फलकारण ॥ सी
तळहोऊनिखोडावलों ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसरतेंनव्हेचीपा
यापें ॥ बळकेलेंपापेंनव्हेचिभेटी ॥ ४ ॥ ॥ ३७७१ ॥

प्रीतिचातोकळवळा ॥ जिव्हाळाचिवेगळा ॥ १ ॥ बहू
नंदीरडोंमाता ॥ दुश्चितहोताधीरनव्हे ॥ २ ॥ वरीवरीतों
डापुरतें ॥ मोहरीतेंकळतसे ॥ ३ ॥ जाणोनियांनेणतातु
का ॥ नव्हेलोकांसारीखा ॥ ४ ॥ ३ ॥ ॥ ३७७२ ॥
हागेहाचिआतांलाहो ॥ माझाअहोविठ्ठला ॥ १ ॥ दं
डवतदंडवत ॥ वेगळीमातनबोले ॥ २ ॥ वगळाल्याको
ठेंभागे ॥ लागलागेलावावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेल्याज
मा ॥ वृत्तिक्षमाभाजूनी ॥ ४ ॥ ॥ ३७७३ ॥
तुह्मासीनकळेसांगाकाययेक ॥ कासयासंकल्पवाग
ऊंमी ॥ १ ॥ आहेतेथेसत्ताठेविलेंव्यापूनी ॥ प्रमाणेंचि
बाणीवदेआज्ञा ॥ २ ॥ रुपाझालीमजनलगेअंगसंग ॥
निजध्यासेंरंगचढताहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमागेंबोलिलों
तेंवाव ॥ आतांहाचिभावदृढझाला ॥ ४ ॥ ३७७४ ॥
आवडीनपुरेमायबापापाशीं ॥ घडोकायविशीसकइ
ल ॥ १ ॥ होईलनेमीलेंआपुलीयाकाळें ॥ आलियाचे
बळेंआघोऊरे ॥ २ ॥ जाणविलेंतेथेंथोडेयेकवेळा ॥ स
कळहीकळासर्वोत्तमीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनिवेदिलेंगुव्य
गुज ॥ आतांतुझीतूजसर्वचिंता ॥ ४ ॥ ॥ ३७७५ ॥
वोखटातरीमीविटलोंदेहाशी ॥ पुरेआतांऐशीजोडीपु
ढा ॥ १ ॥ कितीमरमरसोसावीपुरती ॥ राहिलोंसंगती
विठोबाचे ॥ २ ॥ आतांकोणयाचाकरीलआदर ॥ जा
वोकलिवरविटंबोनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांसांडितेची
मांडी ॥ कोणफिरेलंडीयासीमागें ॥ ४ ॥ ॥ ३७७६ ॥

हेहिऐसेतेहितैसे ॥ उभयपिसेंअविचार ॥ १ ॥ अभिमा
नाचेठेलाठेली ॥ मधींझालीहिंपुटी ॥ २ ॥ धीराशांतठाव
नुरे ॥ हाचिउरेअबोल्या ॥ ३ ॥ कवतुकेंपाहेतुका ॥ क
ढतलोकाआधणी ॥ ४ ॥ ॥ ३७७७ ॥
हितजाणेचित्त ॥ कळोंयेतसेउचित ॥ १ ॥ परिहारतेसं
पादणी ॥ सत्यकारणकारणी ॥ २ ॥ वरदळतेनुरेकसी ॥
आगिमध्येंतेथेरसी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरुनिखरें ॥ ठे
वितातेंपुढेंबरें ॥ ४ ॥ ॥ ३७७८ ॥
देवेंदिल्हादेहभजनागोमटा ॥ तोयाझालाभाटावाधि
केच्या ॥ १ ॥ ताठोनियांमानराहिलीवरती ॥ अहंकारा
हातींलऊंनेदी ॥ २ ॥ दासह्मणावयानचलेरसना ॥ स
इरवचनावासकळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकोठेंठेवावाविटा
ळ ॥ स्नानेंचिनिर्मळव्हावयासी ॥ ४ ॥ ॥ ३७७९ ॥
कारणापेंअसतांदृष्टी ॥ शंकापोटींउपजेना ॥ १ ॥ शूर
मिरवेरणांगणीं ॥ मरणींचसंतोष ॥ २ ॥ पाहिजेतोकळ
वळा ॥ मगबळाकायउणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेउदारपणें ॥
कायउणेंमनाचें ॥ ४ ॥ ॥ ३७८० ॥
नव्हतीहेउसणेबोल ॥ आहाचफोलरंजवण ॥ १ ॥ अनुभ
वतोवरिवरी ॥ नाहींउरीवेगळा ॥ २ ॥ पाहिजेतेंआलेंरु
चि ॥ काचाकुचिकशाची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझालेआड ॥
त्यासीचाडकोणाची ॥ ४ ॥ ॥ ३७८१ ॥
कायकरूंपोरालागलीचट ॥ धरिदेउळाचीवाट ॥ १ ॥
सांगितलेंनेघेकानीं ॥ दुजेमनींविठ्ठल [illegible] ॥ कामघरींन

करीधंदा ॥ येथेसदादुश्चित ॥ ३ ॥ आमुचेकुळींनव्हते
ऐसे ॥ हेचिपिसेनिवडले ॥ ४ ॥ लौकिकाचीनाहींलाज ॥
माझेमजपारिखे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेनरकाजाणें ॥ याव
चनेंदुष्टाचीं ॥ ६ ॥ ॥ ३७८२ ॥
जोजोघ्यावासोस ॥ माझेवारींगर्भवास ॥ लटिक्याचा
दोष ॥ अधिकजडेअंगासी ॥ १ ॥ आतांआहेतैसेअ
सो ॥ अनुतापअंगींवसो ॥ येवढेंचिनसो ॥ माझेंआ
णिपरावें ॥ २ ॥ जगाआलेपणे ॥ कायअसावेंस्वप्नें ॥ श
ब्दाचियासिणें ॥ कष्टमिथ्यामानावा ॥ ३ ॥ छायामा
कडविटे ॥ धांवेकुंपींकायभेटे ॥ तुकाह्मणेफुटे ॥ डोईगु
डघेकोंपर ॥ ४ ॥ ॥ ३७८३ ॥
गुणात्राचिसांठा ॥ करूंनवजूंआणिकावाटा ॥ १ ॥ क
रितीछंदनानापरी ॥ भरुनीसिणतीआडभरी ॥ २ ॥ ने
मिलीपंगती ॥ आह्मासंतांचीसंगती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
लीळा ॥ येरकवतुकपाहेडोळां ॥ ४ ॥ ॥ ३७८४ ॥
शिकल्याशब्दाचेउत्पादितोज्ञान ॥ दर्पणींचेधनउपर
वाया ॥ १ ॥ अनुभवकईहोईनभोगिता ॥ सांकडेंतेंआ
तांहेंचिआलें ॥ २ ॥ गायनाचेकरीशरीराचेधर्म ॥ बी
जवर्मनामतुझेंदान ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेलाउशीरनसाहे ॥
घालतरीआहेसर्वसिद्ध ॥ ४ ॥ ॥ ३७८५ ॥
शिकविलातैसापडोजाणेपुसा ॥ कैचीसाचदशातैसी
अंगीं ॥ १ ॥ स्वप्नींचियासुखेंनाहींहोतराजा ॥ तैसादि
सेमाझाअनुभव ॥ २ ॥ कासयाहाकेलाजिव्हेअळंका

२॥ पायासी अंतर दिसतसे॥ ३॥ दर्पणींचे धन हातींना पदरीं॥ डोळां दिसे परी सत्याचीये॥ ४॥ आस केली तरी लाळ चि घोटावी॥ ठकाठकी तेवी दिसतसे॥ ५॥ कवित्व रसाळ वदविली वाणी॥ साक्ष हि पुराणीं पडली ऐसी॥ ६॥ तुका ह्मणे गुरें राखोनि गोवारी॥ माझी ह्मणे परी लोभ नाहीं॥ ७॥ ॥ ३७८६॥

अनुभव तो नाहीं तुमच्या दर्शनीं॥ ऐकिली ते वाणी वदे वाचा॥ १॥ जेविल्याचा कैसा अनुभव अंतरीं॥ ह्मणतां मांडे पुरी काय होतें॥ २॥ नाहीं नाहीं गेली तळमळ दातारा॥ कां जी हरिहरा चाळविलें॥ ३॥ पत्रीं कुशळता पोटीं अनादर॥ काय तें उत्तर येइल मानूं॥ ४॥ अंतरींस बाह्य कां नाहीं सारिखें॥ धरूनी पारिखे वर्ततसे॥ ५॥ आलों आलों ऐसी दाउनियां आस॥ बुडो बुडत्यास काय द्यावें॥ ६॥ तुका ह्मणे अहो चतुरा शिरोमणी॥ किती माझी वाणी तुह्मी कोठे॥ ७॥ ॥ ३७८७॥

केलें न रि आतां साच चि करावें॥ विचारिलें द्यावें कृपादान॥ १॥ संकल्पासी नाहीं बोलिला विकल्प॥ तुह्मा पुण्य पाप कळे देवा॥ २॥ उदार विख्यात तुह्मी भूमंडळीं॥ ऐसी ब्रीदावळी गर्जतसे॥ ३॥ तुका ह्मणे आहो रखुमाइच्या वरा॥ उपरोध धरा माझा आतां॥ ४॥ ॥ ३७८८॥

अहो पुरुषोत्तमा॥ आह्मा कशाची उपमा॥ १॥ सतत तों नाहीं बुद्धि॥ नाळवितां नाहीं शुद्धि॥ २॥ जागविलें तरी॥ तुह्मा व्यक्तियेणे हरि॥ ३॥ तुका ह्मणे देवा॥ तुह्मा

नित्यदीसनवा ॥ ४ ॥ ॥ ३७८९ ॥
मथनेंभोगेसार ॥ ताकेंघडेउपकार ॥ १ ॥ बरवीसाया
साचीजोडी ॥ अनुभवियाठावीगोडी ॥ २ ॥ पाकआ
णिरुचि ॥ जेथेतेथेंकैंची ॥ ३ ॥ वाढितोपंगती ॥ तुका
आवडीसंगती ॥ ४ ॥ ॥ ३७९० ॥
चिंतनाचिजोडि ॥ हाचिलाभघडोघडी ॥ १ ॥ तुह्मीव
सोनिअंतरीं ॥ मजजागवानिर्धारीं ॥ २ ॥ जेथेजेथेजा
यमन ॥ आडघालींसुदर्शन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभोजे ॥
नाचेनऐसेहोनिर्लज्ज ॥ ४ ॥ ॥ ३७९१ ॥
आवडीचीनपुरेधणी ॥ प्रीतिमनींबैसली ॥ १ ॥ नित्य
नवाकळवळा ॥ मायबाळामध्येंतो ॥ २ ॥ सुखसुखाभे
टोंआले ॥ होयवाल्हेपोटींचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेब्रह्मानंदें ॥
संतवृंदेंचरणापें ॥ ४ ॥ ॥ ३७९२ ॥
जडलोंतेआतांपाई ॥ होऊंकाईवेगळा ॥ १ ॥ तुह्मीसंतीं
कृपाकेली ॥ गंगेचालिवोघाची ॥ २ ॥ सांभाळिलेंमा
यबापा ॥ केलोंआतांवेगळा ॥ ३ ॥ वोरसेयाजीवधा
ला ॥ तुकाठेलामौन्यची ॥ ४ ॥ ॥ ३७९३ ॥
काळावरीसत्ता ॥ ऐशाकरितोवारता ॥ १ ॥ मीतोहीना
हुनीसांडे ॥ देवदुऱ्हेकाळतोंडें ॥ २ ॥ मानुनीभरवसा ॥
हातोदासह्मणतऐसा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमान ॥ गेलोंवा
ढऊंथोरपण ॥ ४ ॥ ॥ ३७९४ ॥
समर्थाचेसेवेकोठेनाहींघात ॥ पाहोंनयेअंतपांडुरंगा ॥
॥ १ ॥ आहेतैसीनीतविचारावीबरी ॥ येउनिभीतरि

वासकरा ॥ २ ॥ निढळराखिलेंतरीभयाभीत ॥ हर्षा
मर्षचित्तपावतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतरीकळेलनिवाड ॥
दर्शनाचीचाडशुभ्रकीर्ती ॥ ४ ॥ ॥ ३७१५ ॥
बहुधीरकेला ॥ जाणनव्हेसीविठ्ठला ॥ १ ॥ आतांधरी
नपदरीं ॥ तुजमजकरीनसरी ॥ २ ॥ झालोंजिवासीउ
दार ॥ उभाराहिलोंसमोर ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंता ॥ ऐसेसां
गापंढरीनाथा ॥ ४ ॥ ॥ ३७१६ ॥
नदावीसलगीनकरावासंग ॥ करिचित्ताभंगवेळोवेळां
॥ १ ॥ सर्पशांतिरूपनह्मणावाभला ॥ झोंबेखवळी
लातात्काळतो ॥ २ ॥ तुकाह्मणेदूरिराखावादुर्जन ॥
करावेवचननघडेतें ॥ ३ ॥ ॥ ३७१७ ॥
अभयदानमजदेईंगाउदारा ॥ कृपेच्यासागरापांडुरं
गा ॥ १ ॥ देहभावतुझ्याठेवियेलापाईं ॥ आणिकमीकां
हींदूजेनेणें ॥ २ ॥ सेवाभक्तिहीननेणतापतीत ॥ आतां
माझेंहितुझ्यापाईं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझेंसर्वहिसाधन ॥
नामसंकीर्तनविठोबाचें ॥ ४ ॥ ॥ ३७१८ ॥
करावावर्षाव ॥ तृषाक्रांतझालाजीव ॥ १ ॥ पाहाआ
काशाचीवास ॥ जाणतातूंजगदीश ॥ २ ॥ संयोगेंवि
स्तार ॥ वाढिलागेतोअंकुर ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेफळें ॥ चर
णांबुजेंतींसकळे ॥ ४ ॥ ॥ ३७१९ ॥
करीऐसीधांवाधांवी ॥ चित्तलावीचरणापें ॥ १ ॥ मगतो
माझामायबाप ॥ घेईलतापहिरोनी ॥ २ ॥ बहुतांच्याम
तेंगोवा ॥ होऊंजीवानेदावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरुणावो

लें ॥ धीरविठ्ठलेनिघेना॥ ४॥ ॥३८००॥
येकविधनारायण ॥ तेथेविषमाचाशीण ॥ पालटेंची
भिन्न ॥ नयेअणुप्रमाणा॥ १ ॥ अवघेसारावेगाबाळ॥
चुकउनियांकोल्हाळ ॥ आनंदाचेंस्थळ ॥ येकायेकींये
कांत ॥ २ ॥ कायावाचामन ॥ स्वरूपींचअनुसंधान ॥
लक्षभेदीबाण ॥ येणेपाडेंलवलाहो॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ
ळसनिद्रा ॥ येथेंदेउनियांचिरा ॥ होउनियाधीरा ॥ मि
ठीजाणाजागृती ॥ ४ ॥ ॥३८०१॥
चित्ततेंचिंतनकल्पनेचीधांव ॥ जेथेवाढेहावइंद्रियांची
॥ १ ॥ हातपावदिसेशरीरचालतां ॥ भावेंभेदसत्ताजी
वाचिते ॥ २ ॥ रविचियेअंगींप्रकाशसकळ ॥ वचनेंनि
राळभेददिल्हा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमापवचनाचेअंगीं ॥
मौन्यकायरंगींनिवडावें ॥ ४ ॥ ॥३८०२॥
हरपोनिगेलीनिशी ॥ निद्राकैसीनदेखे ॥ १॥ नारायणीं
वसलेंघर ॥ निरंतरआनंद ॥ २ ॥ अवघारुंधविलाठा
व ॥ नेलावावमीमाझें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेकेठाईं ॥ असो
नाहींक्षणभिन्न ॥ ४ ॥ ॥३८०३॥
देवेंकेलेंकैसेंकैसें ॥ उद्धरिलेंअनायासें ॥१॥ ऐकानवल
याचीठेव॥नेणताहिभक्तिभाव॥ २ ॥कैलासासीनेला ॥
भिल्लपानेडीबैसला ॥३॥ पाखाच्याफडल्कारीं ॥ उद्धरो
निनेलीघारी॥४॥चोरेंपिंडीदिल्हापाव ॥ त्यापूजेनेंधा
यदेव ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेभोळा ॥ स्वामीमाझाहाकोंवळा
॥ ६ ॥ ॥३८०४॥

अनुभवऐसा ॥ मजलागलासरिसा ॥ १ ॥ पाठींबसली शेजारीं ॥ नव्हेशांतिकोणेपरी ॥ २ ॥ कोठेनलगेजावें ॥ काहींघालावयाठावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकोटी ॥ दुःखाच्या चतयापोटीं ॥ ४ ॥ ॥ ३८०५ ॥

नेलेसळेंबळें ॥ चित्तचित्ताचेंगांठोळें ॥ १ ॥ सात्यझाल्या घरीच्याघरीं ॥ होतठाईचकुठारी ॥ २ ॥ मीतापलोंयया भावा ॥ कटकटतेनेणेंदेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेउघडेंकेलें ॥ माझेंमाझ्याहातेंनेलें ॥ ४ ॥ ॥ ३८०६ ॥

पाठीवरीभार ॥ जातोवाहोनियांखर ॥ १ ॥ संतनेतील त्याठायां ॥ माझीआधीनयाकाया ॥ २ ॥ मोठेंचौफळ ॥ अंगींउच्छिष्टाचेंबळ ॥ ३ ॥ नसंडीमारग ॥ येथेचो रुनियाअंग ॥ ४ ॥ आपुलियासत्ता ॥ चालविलेंनाहीं चिंता ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेसंत ॥ तुह्मींबहुकृपावंत ॥ ६ ॥ ॥ ३८०७ ॥

मागेंपुढेंझालोंलाठा ॥ अवघामोठासरळ ॥ १ ॥ नाहींकोठेंरितेंअंग ॥ नित्यरंगनवाची ॥ २ ॥ पोशिंयाचे पडिलोंहातीं ॥ वोझींमाथींचुकली ॥ ३ ॥ जोगावलों पोटींखर ॥ पाठिभारवरीनाहीं ॥ ४ ॥ अवघ्यामोकळ्या दिशा ॥ नाहींवोळसाकामाचा ॥ ५ ॥ संतांचियेलो ळेद्वारीं ॥ पळतीदुरीगोमाशा ॥ ६ ॥ पाहातोंगेमहाद्वा रीं ॥ वरीझुलेवाकळ ॥ ७ ॥ कांहींनसाहेसाझाला ॥ तु काझालासमर्थ ॥ ८ ॥ ॥ ३८०८ ॥

मार्गालविसरहोईलमकळ ॥ केलीतळमळदुःखाची

तें ॥ १ ॥ दोहींचीआईक्यघालीगडसंधी ॥ स्थीरावेल
बुद्धीपायांपाशीं ॥ २ ॥ आहाचयाकेलोंदेहपरिच्यारें ॥
तुमचेंतेंबरेंवाटोंनये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेव्हावेंलौकरीउदा
र ॥ मीआहेंसादरप्रतिग्रहा ॥ ४ ॥ ॥ ३८०९ ॥
माझेमाथातुझाहात ॥ तुझेपाईमाझेंचित्त ॥ १ ॥ ऐसी
पडियेलीगांठी ॥ देहसंमंधाचीमिठी ॥ २ ॥ येरयेरापा
सी ॥ सांपडोनगेलोंऐसी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवा ॥ मा
झीकृपातुझीदेवा ॥ ४ ॥ ॥ ३८१० ॥
करणेनकरणेवारियेलेंजेथें ॥ जातोनेणेपंथेंसादावी
त ॥ १ ॥ संतींहेंपहिलेंलाविलेंनिशाण ॥ तेखुणपाहोन
गर्जेनामें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीचलायाचिवाटे ॥ भरव
शानेंभेटेपांडुरंग ॥ ३ ॥ ॥ ३८११ ॥
साकळिलेंप्रीतिगळा ॥ भुंकेवेळाजाणोनि ॥ १ ॥ तुम
चेमीकेशीराजा ॥ सुणेयाकाजापाळिलों ॥ २ ॥ आले
गेलेकळेवाटा ॥ कोणनीटावाकुडिया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
आलेवारी ॥ दुरितेंदुरिनातळे ॥ ४ ॥ ॥ ३८१२ ॥
सुनियाचाहाचीभाव ॥ आपुलाठावराखावा ॥ १ ॥ दु
जियाचावारायेऊं ॥ नेदुंघरावरिदेऊं ॥ २ ॥ केलिया
चीफाडाफाडी ॥ तडातोडीक्षेत्राची ॥ ३ ॥ पातेजतना
हींलोका ॥ देवातुकावांचुनि ॥ ४ ॥ ॥ ३८१३ ॥
धन्यतोचिग्रामजेथेंहरिदास ॥ धन्यतोचिवंशभक्ति
भाग्य ॥ १ ॥ ब्रह्मज्ञानजेथेअसेघरोघरीं ॥ धन्यनरना
रीचतुर्भुज ॥ २ ॥ नाहींपापारिघकाळाचेंखंडण ॥ हरि

नामकीर्तनघरोघरीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतीहींतारिलेंसक
ळा ॥ आपुल्याकोटीकुळांसहितवंशा ॥ ४ ॥ ३८१४॥
भयहोतेंआह्मीपणे ॥ पाठीयेणेंघातलें ॥ १ ॥ अवघा
आपुलाचींदेश ॥ काळालेशउरेना ॥ २ ॥ समर्थाचेंना
मघेतां ॥ मगचिंताकशाची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनारायणें॥
झालेंजिणेंसुखाचे ॥ ४ ॥ ॥३८१५॥
मारूनयेसर्पसंताचीयेदृष्टी ॥ होतीलतेकष्टीव्यापकपणें
॥ १ ॥ येकसूत्रजीवींशिवींहीऐक्यता ॥ रोमउपडितां
अंगकांपे ॥ २ ॥ नाहींसाहोंयेंतदुःखाचीतेजाती ॥ पर
पीडाभूतींसाम्यझालें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदिल्हानीतिचासं
केत ॥ पूजानावेंचित्तसुखेंतेणें ॥ ४ ॥ ॥३८१६॥
विषमवाटेदुरवरी ॥ चालोनियांपरतीघरीं ॥ मागि
लतेउरी ॥ उरलीनाहींभयाची ॥ १ ॥ मुख्यनव्हावा
तोनाड ॥ शेवटाचेंहातींगोड ॥ सरलियाचाड ॥ मगकै
चेउद्वेग ॥ २ ॥ होतापहिलाअभ्यास ॥ समईघालावया
कास ॥ तेव्हांलटिकेतेदोष ॥ योगेअनुतापाच्या ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेआहे ॥ बुद्धीकेलीयानेसाध्य ॥ जवळीचपाहे॥
देववाटस्मरणाची ॥ ४ ॥ ॥३८१७॥
आतांकोठेंधांवेमन ॥ तुझेचरणदेखिलीया ॥ १ ॥ भा
गलासीणगेला ॥ अवघाझालाआनंदु ॥ २ ॥ प्रेमरसें
बैसलीमिठी ॥ आवडीलाटीमुखासी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
आह्माजोगें ॥ विठ्ठलघोगेंखरेंमाप ॥ ४ ॥ ॥३८१८॥
विश्वींविश्वंभर ॥ बोलेवेदांतींचेंसार ॥ १ ॥ जगींजग

दीश॥शास्त्रवदतीसावकाश॥ २ ॥व्यापिलेंहेंनाराय
णें॥ऐसींगर्जतीपुराणें॥ ३ ॥ जनींजनार्दन॥संतबो
लतीवचन॥ ४ ॥सूर्याचीयापरी॥तुकालोकींक्रीडाक
री॥ ५॥ ॥३८१९॥
निरोधितोपरीनमोडेविकार॥ बहुहिदुस्तरविषयद्वारें
॥ १ ॥राहातेतितुह्मीभरुनिअंतरीं॥ होतोंतदाकरीनि
र्विषय॥ २ ॥कृपेचियेसाक्षीअसतीजवळी॥वचनेंमो
कळीसरतनाहीं॥ ३ ॥तुकाह्मणेताळामेळवणीपासीं॥
विनंतीपायासीहेचिकरी॥ ४ ॥ ॥३८२०॥
अद्वयचिद्वयझालेंचिकारण॥धरिलेंनारायणेंभक्तिसु
ख॥ १ ॥ अपरोक्षआकारझालाचतुर्भुज॥येकतत्व
बीजभिन्ननाहीं॥ २ ॥ शून्यनिरशून्यराहिलेंनिर्मळ॥
तेंदिसेकेवळविटेवरी॥ ३ ॥सुखेंघ्यावेंनामवेदानाहीं
चाड॥सरितावापीआडयेकपाणी॥ ४ ॥तुकाह्मणेनी
चआहेतेणेंसुखें॥भेदनाहींमुखेंनामगाता॥५॥३८२१
उदारचक्रवर्ती॥ वैकुंठींचाभूपती॥पुंडलिकाचियेप्री
ति॥विटेउभाराहिला॥ १ ॥सर्वसिद्धीचादातार॥सवें
आणिलापरीवार॥ भक्तांअभयकर॥घ्याघ्याऐसेंह्म
णतसे॥ २ ॥जेणेंहेंविश्वनिर्मिलें॥ महर्षिदेवतेंस्थापि
लें॥ येकविसस्वर्गातेंधरिलें॥सत्तामात्रेंआपुलीया॥
॥ ३ ॥तुकाह्मणेकृपावंत॥ इच्छिलेपुरवीमनोरथ॥रि
द्धीसिद्धीमुक्तीदेत॥शेखीसंगआपुला॥ ४ ॥ ३८२२॥
सकळगुणेंसंपन्न॥ येकदेवाचेंलक्षण॥ १ ॥ कोठेकां

हींकोठेकांहीं ॥ येकआहेयेकनाहीं ॥ २ ॥ षड्गुणऐश्वर्यसंपन्न ॥ येकभगवंतींजाण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजेंजेंबोला ॥ तेंतेंसाजेयाविठ्ठला ॥ ४॥ ॥३८२३॥

सुखपंढरीये आलें ॥ पुंडलिकेंसाठविलें ॥ १ ॥ ध्यारेघ्यारेमाझेंबाप ॥ जिव्हेघेउनिखरेंमाप ॥ २ ॥ विषयगुंडोनिपसारा ॥ धांवघालापंढरपुरा ॥ ३ ॥ आहेआयुष्याचालेश ॥ करिपंढरीचावास॥४ ॥ आळसनकरीयालाभाचा ॥ तुकाविनवीकुणबीयाचा ॥५॥ ॥३८२४॥

देवाचेंचरित्रनावडेसर्वथा ॥ विनोदाचीकथागोडवाटे ॥१ ॥ हातावरीहातहासोनीआफळी॥ वाजवितांटाळीलाजवाटे ॥ २ ॥ तुकाह्मणेथुंकात्याच्यातोंडावरी ॥ जातोयमपुरीभोगावया ॥ ३ ॥ ॥३८२५॥

अद्वैतीतोंमाझेंनाहींसमाधान ॥ गोडहेचरणसेवातुझी ॥ १ ॥ करूनिउचीतदेईहेंचिदान ॥ आवडेकीर्तननामतुझें॥ २ ॥देवभक्तपणसुखाचासोहळा ॥ ठेवुनीनिराळादावींमज ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआहेतुझेंहेंसकळ ॥ कोण्हीयेकाकाळेंदेईमज ॥४॥ ॥३८२६॥

हेंचिमाझेतपहेंचिमाझेंदान ॥ हेंचिअनुष्ठाननामतुझें ॥१ ॥ हेंचिमाझेंतीर्थहेंचिमाझेंव्रत ॥ सत्यहेंसुकृतनामतुझें ॥ २ ॥ हाचिमाझाधर्महेंचिमाझेंकर्म ॥ हाचिनित्यनेमनामतुझें॥ ३ ॥ हाचिमाझायोगहाचिमाझायज्ञ ॥ हेंचिजपध्याननामतुझें॥ ४ ॥ हाचिकुळाचारहाचिकुळधर्म ॥ हाचिनित्यनेमनामतुझें ॥ ५ ॥ हामाझा

आचारहामाझाविचार ॥ हामाझानिर्धारनामतुझें ॥
॥ ६ ॥ तुकाह्मणेदुजेंसांगावयानाहीं ॥ नामेंवीणकां
हींधनवित्त ॥ ७॥ ॥३८२७॥
कोणेसाक्षीविण ॥ केलेंउदाराभजन ॥ १ ॥ ऐसेंसांगा
जीदातारा ॥ माझीभक्तिपरंपरा ॥ २ ॥ कोणेकेलीना
हींआळी ॥ ब्रह्मज्ञानाहूनिवेगळी ॥ ३ ॥ कोणाचेतेंको
ड ॥ नाहींपुरवीलालाड ॥ ४ ॥ कोणाच्याउद्धारा ॥ केला
विलंबमाघारा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेभिन्न ॥ कहिबोला
साक्षीविण ॥ ६॥ ॥ ३८२८ ॥
आवडीकंठिऊं ॥ बैसोनियांसंगेंजेऊं ॥ १ ॥ मागेंठेऊं
नकोउरी ॥ माझीआणतुजवरी ॥ २ ॥ देखिलेप्रकार ॥
त्याचेपाहेनसाचार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबाळी ॥ केलीचाहा
डीसकळीं ॥ ४ ॥ ॥ ३८२९ ॥
सुखरूपचाली ॥ हळूहळूउसंतिली ॥ १ ॥ बाळगोपाळां
चीवाट ॥ सेवेंसेवकतानीट ॥ २ ॥ जरीझालाश्रम ॥ त
रीपडोंनयेभ्रम ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदासा ॥ देवसरीसासरी
सा ॥ ४ ॥ ॥३८३० ॥
चुकलीतेवाट ॥ पुढेंसांपडलीनीट ॥ १ ॥ ह्मणऊनीगर्भ
वास ॥ नेणतीहेहरिचेदास ॥ २ ॥ संचिताचासंग ॥ का
यजाणोंपावेभंग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदृष्टी ॥ उघडीतोनव्हेक
ष्टी ॥ ४ ॥ ॥ ३८३१ ॥
कधींतोदिवसदेखेनमींडोळां ॥ कल्याणमंगळामंगळा
चें ॥ १ ॥ आयुष्याशेवटींपायासवेंभेटी ॥ काळवेळतू

टीझाल्यांतरे ॥ २ ॥ सरोंहेंसंचितपदरींचागोवा ॥ उता
वीळदेवामनझालें ॥ ३ ॥ पाउलापाउलींकरितांविचा
र ॥ अनंतविकारचित्ताअंगीं ॥ ४ ॥ ह्मणउनिभयाभि
तहोतोजीव ॥ भाकितसेकीव अट्टाहास्यें ॥ ५ ॥ दुःखा
चेउत्तरींआळविलेपाय ॥ पाहाणेंतेंकायअझुनीआतां
॥ ६ ॥ तुकाह्मणेहोइलआईकीलेंकानीं ॥ तरीचक्रपा
णीधांवघाली ॥ ७ ॥ ॥ ३८३२ ॥
कळोंयेतेंवर्म ॥ तरीनपावतोश्रम ॥ १ ॥ तुह्माशिरींहो
ताभार ॥ आह्माकईसंवसार ॥ २ ॥ होतेंअभयदान ॥ त
रीस्थीरहोतेंमन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपाहे ॥ ऐसीवाटउभा
आहे ॥ ४ ॥ ॥ ३८३३ ॥
वारंवारहाचिनपडावाविसर ॥ नसावेअंतरतुमच्यागु
णीं ॥ १ ॥ इच्छेचातूंदातातूंयेकसर्वथा ॥ अगाकृपावं
तामायबापा ॥ २ ॥ लाभाचियेवोढीउतावीळमन ॥ त्या
परीचिंतनचरणाचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजीवींजीवनवो
ह्मावा ॥ पांडुरंगाद्यावाशीघ्रआतां ॥ ४ ॥ ॥ ३८३४ ॥
आइकावींमाझींकवतुकउत्तरें ॥ देऊनिसादरेंचित्तदे
वा ॥ १ ॥ वोरसेआवडीआलोंपायापाशीं ॥ होईलतेम
नेंसीसुखकीजे ॥ २ ॥ तुमचेंनभंगेसर्वोत्तमपण ॥ करि
तांसमाधानलेंकराचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजरीबोलतोंबोब
डें ॥ तरीलाडेंकोडेंकवतुक ॥ ४ ॥ ॥ ३८३५ ॥
जन्माआलियाचालाभ ॥ पद्मनाभदरुशनें ॥ १ ॥ पा
ठिलागायेतोकाळ ॥ तूंकृपाळमाउली ॥ २ ॥ कोण्याउ

पायेंहेंघडे ॥ भयआंगडेसुटकेचे ॥ ३ ॥ बहूउसंतींतआ
लों ॥ तयाभ्यालोंस्थळासी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूंजननी ॥
येनिर्वाणीविठ्ठले ॥ ५ ॥ ॥ ३८३६ ॥
नाहींगुणदोषलिंपोंदेतअंगीं ॥ झाडितांप्रसंगींवरावरी
॥ १ ॥ निकटवासियाआळवितांधांवा ॥ येथुनियांदि
वासोडउनी ॥ २ ॥ उमटेअंतरींतेंकरूंप्रगट ॥ कळोनि
बोभाटधांवघाली ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतरीवांचलोंयाका
ळें ॥ समर्थाचेबळेंसुखीअसों ॥ ४ ॥ ॥ ३८३७ ॥
आतांयेणेंपडिपाडे ॥ रससेऊंहानिवाडे ॥ मुंगीनेलीगो
डें ॥ ठेविलीयेअडचणी ॥ १ ॥ तैसेंहोयमाझ्याजीवा ॥ च
रणनसोडीकेशवा ॥ विषयबुद्धीहेवा ॥ वोसपडोसक
ळ ॥ २ ॥ भुकेलियाश्वाना ॥ गांठपडेसवें अन्ना ॥ भुंकों
पाहेप्राणा ॥ परितोंडींचिनसोडी ॥ ३ ॥ कायजिंकियें
लेंमन ॥ जीवींत्वकामातुरात्तण ॥ मागेंअव्यभिचारी
ण ॥ भक्तितुकायेजाती ॥ ४ ॥ ॥ ३८३८ ॥
नपवीजेतयाठाया ॥ आलोंकायाक्लेशेंसी ॥ १ ॥ आतां
माझेआणीमना ॥ नारायणावोजेचे ॥ २ ॥ बहुक्रमणें
पीडिलोंफार ॥ परिहारकरावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनिर्बळ
शक्ति ॥ काकुलतीह्मणूंयेती ॥ ४ ॥ ॥ ३८३९ ॥
बहुफिरलोंठायाठाव ॥ कोठेंभावपुरेना ॥ १ ॥ समाधा
नतोंपावलों ॥ उरलोंबोलोंयावरी ॥ २ ॥ घेईदेवाआशी
र्वाद ॥ आमुच्यानांदभाग्यानें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजेऊंआ
धीं ॥ खवखवमधींसारावी ॥ ४ ॥ ॥ ३८४० ॥

कोणयेथेरितागेला ॥ जोजोआलायाठायां ॥ १ ॥ तांत
डीतेकायआतां ॥ ज्याचिचिंतातयासी ॥ २ ॥ नावासा
ठींनेघेभार ॥ नलगेफारवित्पत्ति ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनलगे
जावें ॥ कोठेदेवेंसुचेना ॥ ४ ॥ ॥ ३८४१ ॥
इंद्रियांचेंपुरेकोड ॥ तेचिगोडपुढतीहि ॥ १ ॥ जावेंह्मण
तिपंढरपुरा ॥ हाचिबरासंसार ॥ २ ॥ बैसलेतीमनामु
ळीं ॥ सुखडोळींदेखिलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेतांदान ॥ वा
णावाणनिवडूनी ॥ ४ ॥ ॥ ३८४२ ॥
आतांदेवामोकलिलें ॥ तुह्मीभलेदिसेना ॥ १ ॥ आतां
नाहींजीवभाव ॥ उरलाठाववेगळा ॥ २ ॥ सांभाळु
निघ्यावेंदेवा ॥ आपणासवायांपरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
नग्नभाज ॥ तरीतेलाजस्वामीसी ॥ ४ ॥ ॥ ३८४३ ॥
आशाबद्धआह्मीभाकितसोंकींव ॥ तत्परहाजीवका
र्यापासी ॥ १ ॥ प्रतिउत्तराचीपाहातसेवाट ॥ करूनि
बोभाटमहाद्वारीं ॥ २ ॥ आपुल्याउचितेंकरूनियांठेवी ॥
समंधगोसावीतोडोनियां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधेकझाली
यानिवाड ॥ कोणबडबडकरीमग ॥ ४ ॥ ॥ ३८४४ ॥
खद्योतेंखुलविलेंरविपुढेंढुंग ॥ साक्षीतवजगउभयतां
॥ १ ॥ आपल्याआपणनाहींशोभोंयेत ॥ चारकरिस्फी
तद्याखऊनी ॥ २ ॥ खाणारताकाचेंअसतेमांजरें ॥ आ
पणचिअधीरेंकळोंयेतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजळोमैंदाची
मवाळी ॥ दाउनियांनळीकापीसुखें ॥ ४ ॥ ३८४५ ॥
नाहींसरोयेतकोरड्याउत्तरीं ॥ जीव्हाळ्याचिबरीबोली

ठाईं ॥ १ ॥ आपुलियाहितामानसीकारण ॥ सत्यनारा
यणसाक्ष्यअसे ॥ २ ॥ निर्वाणीनिवाडहोतोअंगींमुखें ॥
तप्तलोहसुखेंधरितांहातीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनेमनटळतांब
रें ॥ खऱ्यासिचखरेंअसेनाम ॥ ४ ॥ ॥ ३८४६ ॥
आलोंउल्लंघोनिदुःखाचेपर्वत ॥ पायापासींहिततुमच्या
तरी ॥ १ ॥ नदेखेचिलासादुःखीहोतेमन ॥ कठिणाक
ठिणवाटतसे ॥ २ ॥ नव्हेसांडिपरिवाटतेनिरास ॥ नयेमा
झादीससंकल्पाचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीसदैवजादेवा ॥
माझ्याहाविजीवायेकठाव ॥ ४ ॥ ॥ ३८४७ ॥
कितीसोसितीकरंटी ॥ नेणोंसंसाराचीआटी ॥ सर्वका
ळपोटीं ॥ चिंतेचिचहाळहाळ ॥ १ ॥ रिकामियातोंडें
राम ॥ कायउच्चारितांश्रम ॥ उफराटाभ्रम ॥ गोविवि
षयामाजिरा ॥ २ ॥ कळतांनकळेउघडें ॥ कायझांकि
येलेडोळे ॥ भरलेत्याचेचाळे ॥ अंगींवारेंमायेचें ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेजन ॥ ऐसेनावेबुद्धिहीन ॥ बहुरंगेभिन्न ॥ ये
कींयेकनिर्मिले ॥ ४ ॥ ॥ ३८४८ ॥
मंगळाचामंगळसांठा ॥ वीटतोटानेणेतो ॥ १ ॥ हेचि
भरासातेआले ॥ भलेभलेह्मणवावे ॥ २ ॥ जनीजना
र्दनवसे ॥ तेथेदिसेतेंशुद्ध ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहुतांमुखें ॥
खरेंसुखेंठवावें ॥ ४ ॥ ॥ ३८४९ ॥
नामाचामहिमाबोलतोउत्कर्ष ॥ अंगाकांहींरसनये
चितो ॥ १ ॥ कैसेंसमाधानराहेपांडुरंगा ॥ नलगेचिअं
गाकवतुकें ॥ २ ॥ लाभाचियेअंगींसोसकवतुकें ॥ फि

क्याचेंतेंफिकेवेवसाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकराआपुलाम
हीमा॥नकाजाऊंधर्मावरीमाझ्या ॥ ४॥ ॥३८५०॥
हेंचिवारंवार॥पडताळुनिहेंउत्तर ॥ १ ॥ करितोपायां
सींविनंती ॥ नुपेक्षावेंकमळापती ॥ २ ॥ गंगोदकेंगं
गे॥ अर्घ्यद्यावेंपांडुरंगे॥ ३ ॥ जोडोनियांहात ॥ करी
तुकाप्रणिपात॥४॥ ॥३८५१॥
अवचितयातुमच्यापायां॥देवरायापावलों॥ १ ॥ ब
रवेंझालेंदेशाउर ॥ आल्यादूरसारिखे ॥ २ ॥ राहोनि
यांजातोंठाया ॥ आलियाचीनिशाणी ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेचरणसेवा॥जोडीहेवालाधली॥४॥ ॥३८५२॥
आतांपाहिजेलघरा॥यादातारासंगती॥ १ ॥ पायांव
रीठेउनिमाथा॥ सर्वथाहानुपेक्षी॥ २ ॥ येथुनितेथव
रीआतां॥नाहींसत्ताआणिकांची ॥ ३॥ तुकाह्मणेच
क्रपाणी ॥ शिरोमणीबळियाचा॥ ४ ॥ ॥३८५३॥
वरवेंमाझ्याकेलेंमनें ॥ पंथेंयेणेंनिघालों ॥ १ ॥ अभ
याचेंजावेंठाया॥देवरायाप्रतापें ॥ २ ॥साधनाचान
लगेपांग ॥ अवघेंसांगकीर्तनें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसत्ता
धारी॥कोणकरीखोळंबा॥ ४॥ ॥३८५४॥
मागेंपुढेंनाहीं॥ दुजेंयावेगळेंकांहीं ॥ १ ॥ नाहींउरलें
आणिक॥केलाझाडासकळिक॥ २ ॥विश्वासावांचू
न॥ नावेंदुजियाचेंशून्य ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहीं ॥ बो
लायाचीउरीनाहीं॥ ४॥ ॥३८५५॥
वैराग्याचाअंगींझालासेसंचार॥इच्छीवनांतरसेवाव

या ॥ १ ॥ कांजिमाझेंकरूंनयेसमाधान ॥ वियोगानेंम
नशीणतसे ॥ २ ॥ नयेचिन्यावयापंढरीचेंमूळ ॥ नदेखे
चिमाळकंठींचिही ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझालेंअप्रीतीचेंजी
णें ॥ लाजीरहेवाणेंसेवाकरी ॥ ४ ॥ ॥ ३८५६ ॥
आळीकराकोठेसाहातेकठीण ॥ आपुलातोप्राणदेऊं
पाहे ॥ १ ॥ सांभाळावेंमायबापेंकृपादृष्टी ॥ पीडितांते
दृष्टीदेखोंनये ॥ २ ॥ अंतरलोंमागेंसंसाराच्याहातीं ॥ पा
यापेंसरतीझालोंनाहीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीविचारा
जीदेवा ॥ ठेवालतेंठेवाकोणेपरी ॥ ४ ॥ ॥ ३८५७ ॥
स्वप्नींचेंतेंधनहातींनापदरीं ॥ प्रत्यक्षकांहरीहोऊंनये ॥
॥ १ ॥ अझुनिकांकराचाळवाचाळवी ॥ सावकाश
द्यावीसत्यभेटी ॥ २ ॥ बोलोनीयांफिडाजीवीचीकाज
ळी ॥ पाहेनकोंवळींचरणांबुजें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझ्या
जीवींचीयाजीवा ॥ सारूनीयांठेवापडदाआतां ॥ ४ ॥
॥ ३८५८ ॥
येतीलअनुभवाशिष्यांचेअनुभव ॥ तळमळीजीवतया
सुखा ॥ १ ॥ आतांमाझाजीवघेऊनीयांवळी ॥ बैस
वावेंवोळीसंतांचिये ॥ २ ॥ विस्तारिलीवाचाफळेंवि
णवेल ॥ कोरडेचिफोलपोसवोझें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
आलोंनिर्वाणाचेवरी ॥ राहोंनेदीऊरीनारायणा ॥ ४ ॥
॥ ३८५९ ॥
ह्मणउनिकायजीऊंभक्तपणें ॥ जायाचीभूपणेंअलंका
र ॥ १ ॥ आपुल्याकष्टाचीकरुनियांजोडी ॥ मिरवीन

उघडीइच्छावसे ॥ २ ॥ तुकेतरीतुकीखऱ्याचेंउत्तम ॥
मुलाम्यांचाभ्रमकोठवरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपुढेंआणि
मागेंफास॥पावेंऐसानाशनकरींदेवा॥ ४॥ ३८६०॥
आपणचिव्हालसाह्य ॥ कार्यआहेनिर्वाणीचें॥ १ ॥
भाकिलीतेउरलीकीव ॥ आहेजीवजीवपणें ॥ २ ॥
आहाचकैचाबीजमोड ॥ प्रीतिकोडवांचूनी ॥ ३॥ तु
काह्मणेदंडिनकाया ॥ यालतयाधांवणिया ॥ ४ ॥
॥ ३८६१ ॥
निश्चितीनेंहोतोंकरूनियांसेवा ॥ कांजिमनदेवाउद्वेगि
लें ॥ १ ॥ अनंतउठतीचित्ताचेतरंग ॥ करावयात्याग
वाटतसे॥ २ ॥ कोणतुह्मावीणमनाचाचाळक ॥ दुजें
सांगायेकनारायणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझामांडिला
विनोद॥ करूंनेणेछंदकरालकाई ॥ ४॥ ॥३८६२॥
आश्वासावेंदास ॥ तरीघडतोविश्वास ॥ १ ॥ नाहींचु
कतचाकरी॥ पुढलादेशाचेयेथोरी॥ २ ॥स्वामिच्याउत्त
रें॥ सुखवाटेअभयकरें॥ ३ ॥नुमगेपरिभातें॥ तुकाह्म
णेनिडळवाटे॥ ४॥ ॥३८६३ ॥
जेणेहोयहित॥ तेंतूंजाणसीउचित ॥ १ ॥ मजलाऊंन
कोंतैसें॥ वायांजायऐसेंपिसें॥ २ ॥ धरितोसिसत्ता॥
होसीसकळजाणता॥ ३ ॥ चतुराच्याराया॥ अंगीका
रावेंतुकया॥ ४ ॥ ॥ ३८६४॥
राहेउभावादावादी॥ तरीफंदीसांपडे॥ १ ॥ लव्हाळया
मीकोठवळ॥ करीलजळआपुलें ॥ २ ॥ कठिणासीव

ळजोडा ॥ नम्रपीडादेखेना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसर्वरसी ॥
मिळेत्यासीगोततें ॥ ४ ॥ ॥ ३८६५ ॥
ह्मणउनिझालीतुटी ॥ नाहींभेटीअहंकारें ॥ १ ॥ दाख
विलेंदेवेंवर्म ॥ अवघाभ्रमनासला ॥ २ ॥ हातेंमुरगा
ळितांकान ॥ नाहींभिन्नवेदना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेकां
तसुखें ॥ अवघेगोतेंगुंतलों ॥ ४ ॥ ॥ ३८६६ ॥
नपडोआतांहाडींघाव ॥ मध्येंकीवनासेक ॥ १ ॥ कर
विलीआत्महत्या ॥ जीवाकांत्याद्वंद्वाचा ॥ २ ॥ आशापा
शींगुंतलागळा ॥ तेणेकळाहीनझालों ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
मुळीं ॥ जीवकुळीथोरसी ॥ ४ ॥ ॥ ३८६७ ॥
आपणचाळकबुद्धीच्यासंचारा ॥ आह्मासीवेव्हारापा
त्रकेलें ॥ १ ॥ झालेझालेतुह्मीनेघातरीभार ॥ आणिक
कोणाथोरह्मणोंसांगा ॥ २ ॥ पंचभूतेंतवचर्माचीया
मोटा ॥ तेथेखराखोटाकोणभाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेना
हींबोलावयाजागा ॥ कांदिवावाउगाश्रमकरूं ॥ ४ ॥
॥ ३८६८ ॥
सामावेकारण ॥ नाहींसोसतधरणें ॥ १ ॥ लादिथिके
लाजीरवाणी ॥ हीनकमाइचीधणी ॥ २ ॥ पुष्पजवळी
नाका ॥ दुर्गंधीच्यानावेंथुंका ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकिती ॥
उपदेशहीनजाती ॥ ४ ॥ ॥ ३८६९ ॥
आरुषचिवचनींमातेचीआवडी ॥ ह्मणतितांतडीघेत
नाहीं ॥ १ ॥ कायहोइलमाझेमांडिलेंकौतुक ॥ आदरा
चीभूकरडारोवी ॥ २ ॥ लपोनियांकरिचुकूरमाउली ॥

नाहींहोतोकेलीनिष्ठासांडी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरींपार
खींवचनें॥ भेउनीयांताव्हेंआळवावें॥४॥ ॥३८७०॥
असालतेतुह्मीअसा ॥ आह्मीसहसानिवडोना ॥ १ ॥
अनुसरलोंयेकाचित्तें॥ होतोंहातेगिवसीत ॥ २ ॥ गुण
दोषकशासाठीं॥ तुमचेंपोटींवागऊं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
दुजेंआतां॥ कोठेंचिताआतळों॥ ४ ॥ ॥३८७१॥
सोवळाहोऊंतोंवोवळेंजडेल ॥ सांडीमांडीबोलतोडीं
बीज॥ १ ॥ येकसरीकेलीकलीवरासाठीं॥ आतांनका
तुटींपायासवें॥ २ ॥ संकल्पविकल्पपापाचासुकाळ ॥
रज्जूसर्पमूळमरणाचें॥ ३॥ तुकाह्मणेतूंचब्रह्मांडचाळी
ता॥ मीकायकरूंचितापांडुरंगा॥ ४॥ ॥३८७२॥
आहेतैसाआतांआहेठाईंबरा ॥ ठेविलेदाताराउचित
त्या ॥ १ ॥ वचनाचाभारपडीलियाशिरीं ॥ झालेंमग
भारीउतरेना ॥ २ ॥ अबोल्याचीसवेंलाउनियांमना॥
फांकोंनेदींगुणाऐसेंकरूं ॥ ३ ॥तुकाह्मणेआह्मागोव
ळ्याचासंग॥ राखावेंतेंअंगजाणतसों॥ ४॥३८७३॥
दर्पणासीबुजे॥ नकटेंतोंडलपवीलाजे ॥ १ ॥ गुणज्या
चेजोअंतरीं॥ तोचत्यासीपीडाकरी॥ २ ॥ चोरारुचेनि
शी॥ देखोनियांविटेशशी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजन॥ देवा
असेभाग्यहीन॥ ४॥ ॥ ३८७४॥
ह्मणउनियांशरणजावें ॥ सर्वभावेंदेवासी ॥ १ ॥ तो
हाउतरीलपार॥ भवदुस्तरनदीचा॥ २ ॥ बहुआहेकृपा
वंत॥ अनंतहेंनामज्या ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसाक्षीआले॥

तरीकेलेंप्रगट ॥ ४ ॥ ॥३८७५॥
ऐसींवर्मेआह्मांअसोनियांहातीं ॥ कांहोऊंनेणतीदि
शाभुली॥ १ ॥ पोटाळुनिपायकवळीनउभा॥ रूपेपद्म
नाभाहालोंनदी॥ २ ॥ आपुलेइच्छेचेघालिनसंपुष्टीं ॥
श्रीमुखतेंदृष्टीन्याहाळीन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहुसांडिये
लीमती॥ आपुल्यापुरतीधरूनिठेली ॥ ४ ॥ ३८७६ ॥
रत्नाच्यावोवणीकांचेऐशाधरी ॥ अव्हेरुनिदूरीअधि
कारें ॥ १ ॥ जातीचास्वभावआलाडोळ्यांआड ॥ त
याघडेनाडनकळतां ॥ २ ॥ कामधेनुदेखेजैशागाईऐ
शी॥ आणिकातेंऐसीकरूनियां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाय
बोलोनियांफार ॥ जयाचाव्हेव्हारतयासाजे ॥ ४ ॥
॥३८७७॥
तरीचहेंकेली॥ दोनवाईटचांगली॥ १ ॥ येकेंयेकाशोभ
वावे॥ केलेंकवतुकदेवें ॥ २॥ कायत्याचीसत्ता ॥ सू
त्रआणीचाळविता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधुरें॥ डोळेभरीये
लेखरें ॥ ४ ॥ ॥३८७८॥
तुह्माआह्मासरी ॥ येथेंकइचियापरी ॥ १ ॥ स्वामिसे
वाअलंकार॥ नाहींआवडीयेथार॥ २ ॥ खुंटलीयावा
चा॥ मगहाआनंदकइचा॥ ३॥ तुकाह्मणेकोडें ॥ आ
ह्मीनाचोंतुजपुढें॥ ४ ॥ ॥३८७९॥
करीआणिकाचाअपमान ॥ खळछळवादीब्राह्मण॥
तयादेतांदान ॥ नर्काजातीउभयतां ॥ १ ॥ तैसेंझालें
दोघांजणा॥ मागतियायजमाना ॥ जाळियेलेंवना॥

आपणासहितकांचणी ॥ २॥ घडितांदगडाचीनाव॥
मोलक्केशगेलेवाव॥तरतानाहींठाव ॥ बुडवीतारूंतर
तिया॥ ३॥चोरादिल्हासांठा ॥ तेणेंधरियेल्यावाटा॥
तुकाह्मणेताठा॥होतांदोघेनाडती॥४॥ ॥३८८०॥
जळोतेजाणीवजळोतेशाहाणीव ॥ राहोमाझाभाव
विठ्ठलपाईं॥ १ ॥जळोतोआचारजळोतोविचार॥रा
होमनस्थिरविठ्ठलपाईं ॥ २ ॥ जळोहालौकिकजळो
दंभमान॥लागोमनाध्यानविठ्ठलाचें॥ ३॥ जळोहेंश
रीरजळोहासंमंध॥राहोपरमानंदमाझेकंठीं॥४॥तुका
ह्मणेयेणेअवघेचिहोय ॥ धरींमनींसोयविठोबाची ॥
॥५॥ ॥३८८१॥
विश्वासधरोनीराहिलोंनिवांत ॥ ठेउनियांचित्ततुझेपा
ईं॥ १ ॥ तरावेंबुडावेंतुझीयावचनें ॥ निर्धारहामनें
केलामाझ्या ॥ २॥नकळेहेंमजसाचचाळविलें॥देसी
तेंउगलेंघेइनदेवा ॥ ३ ॥ मागणेंतेंसरेऐसेंकरींदेवा ॥
नाहींतरीसेवासांगापुढें ॥ ४ ॥ करावेंकांहींकींपाहावे
उगलें॥तुकाह्मणेबोलेपांडुरंगा॥५॥ ॥३८८२॥
कोणीयेकाचीयापोरेंकेलीआळी ॥ ठावीनाहींपोळी
मागेंदेखी॥ १ ॥बुझाविलेंहातींदेउनिखापर॥छंदक
रकरवारियेली॥ २॥तैसेंकरूंनकोमजरुपावंता॥का
यनाहींसत्तातुझेहातीं॥३॥तुकाह्मणेमायबापाचेंउचि
त॥करावेंस्वहितबाळकाचें॥४॥ ॥३८८३॥
देवाचियेपाईंदेईमनाबुडी ॥नकोधांवोवोढीइंद्रियां चे

॥ १ ॥ सर्वसुखेंतेथेहोतीयेकवेळे ॥ नसंरतीकाळेंकल्पांतींही॥ २ ॥ जाणेंयेणेंखुंटेधांवयेरझार॥ नलगेडोंगरउसंतावे ॥ ३ ॥ सांगणेंतेंतुजइतुलेंचिआतां ॥ मानीधनकांताविषतुल्य ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतुझेंहातींउपकार ॥ उतरोंहापारभवसिंधु ॥ ५ ॥ ॥३८८४॥

आह्मीविठ्ठलाचेदासझालोंआतां ॥ नचलेचिसत्ताआणिकांची ॥ १ ॥ नावरेतयासीऐसेंनाहींदुजें ॥ करितांपंढरिराजेंकायनव्हे ॥ २ ॥ कोठेंतुजठावघ्यावयासिधांवा ॥ मनातूंविसावाघेईआतां ॥ ३ ॥ इंद्रियांचीवोढीमोडिलाव्यापार ॥ ज्याअंगेंसंचारजाळीतुज ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआह्मींजिंकोनियाकाळ ॥ बैसलोंनिश्चळहोऊनियां ॥ ५ ॥ ॥३८८५॥

सांगतोंतुह्मासीभजारेविठ्ठला ॥ नाहींतरीगेलाजन्मवायां ॥ १ ॥ करितांभरोवरीदुराविसिदूरी ॥ भावाचियापुरींवाहवसी ॥ २ ॥ कांहींभानलगेयेकचीकारणतुकाह्मणेआणविठ्ठलाची ॥ ३ ॥ ॥३८८६॥

शब्दज्ञानीयेऊंनेदिदृष्टीपुढें ॥ स्थळवादीकुडेअभक्तते ॥ १ ॥ जळोतेजाणिवजळोत्याचेबंड ॥ जळोतयातोंडदुर्जनाचें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेयेतीदारुनिछळावया ॥ त्याच्याबोडूंडोयानधरूंभीड ॥ ३ ॥ ॥३८८७॥

अन्यायासीराजाजरीनकरीदंड ॥ बहुचतेलंडपीडीतीजना ॥ १ ॥ नकरीनिगाकुनबीनकाढीतन ॥ कैंचेयेतीतनहातांशीते ॥ २ ॥ तुकाह्मणेसत्ताकरूंनयेअनुचित ॥

पापनाहींनीतविचारितां ॥ ३॥ ॥३८८८॥
भलेलोकनाहींसांडितबोळखी ॥ हेतोझालीदेखीदुस
ऱ्याची॥ १ ॥ असोआतांयासीकायचालेबळ॥ आ
पुलेंकपाळवोढवलें॥ २॥ समर्थासीकायकोणेंहेंह्मणा
वें॥ आपुलीयाजावेंभोगाबरी॥ ३॥ तुकाह्मणेतुह्माबो
लनाहींदेवा॥ नाहींकेलीसेवामनोभावें॥४॥३८८९॥
मुकेहोतांकायपदरींचेंजातें॥ मूर्खतेंभोगीतेंमीमीपण
॥ १ ॥ आपुलियाघरींमैंदहोउनीबैसे॥ कोणासीहीऐसें
बोलोंनये॥ २॥ तुकाह्मणेतुह्मासांगतोंमीखूण॥ देवा
सीतेंध्यानलाउनिबैसा॥ ३॥ ॥३८९०॥
आपाढीनिकट ॥ आलाकार्तिकीचाहाट॥ १ ॥पुरेदो
न्हीचबाजार॥ नलगेआणिकव्यापार ॥ २॥ तेंचिघ्या
वेंद्यावें॥कैवल्याच्याराशीभावें ॥ ३॥ कांहींकोणीने
णें॥विठोबावांचूनतुकाह्मणे॥ ४॥ ॥३८९१॥
देउनियांप्रेममागितलेंचित्त ॥ झालिफीटाफीटतुह्मा
आह्मा॥ १॥ कशानेंउदारतुह्मासीह्मणावें ॥ येकनेंशी
भावेंयेकदेसी॥ २ ॥ देउनियांथोडेंनेसिलवोफार॥ कुं
ठिसीविचारअवघीयांचा॥ ३॥ तुकाह्मणेआह्माभांड
वलचित्त॥ नेउनिदुश्चितपाडीयेलें॥ ४॥ ॥३८९२॥
तातडिचीधांवअंगाआणीभाग ॥ खोळंबातोमगनि
श्चिंतीचा॥ १ ॥ह्मणउनीबरीविचारावीचाली॥ उरली
तेबोलीकामायेते॥ २॥कोरडेंवैराग्यमाजीराबडीवार॥
उतरेतोशूरअंगीचते ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबरीझऱ्याचीते

चाली ॥ साचवण्याचालीकासयाची ॥ ४ ॥ ३८९३ ॥
मीतोबहुसुखीआनंदभरित ॥ आहेसाधुसंतमेळकारी
॥ १ ॥ कांहींव्हावेंऐसेंनाहींमाझ्याजीवा ॥ आणीककके
शवातूजवीण ॥ २ ॥ नलगेवैकुंठमोक्षसायुज्यता ॥ सु
खवाटेघेताजन्मऐसे ॥ ३ ॥ मृत्युलोकींकोणधरीलवा
सना ॥ पावावयाजनासवेंदुःख ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतुझा
दासऐसेंलोकां ॥ कांहींसकळीकांकळोंयावें ॥ ५ ॥
॥ ३८९४ ॥
घ्यारेलुटीप्रेमसुख ॥ फेडाआजीधणी ॥ चूकलातोमु
कला ॥ झालीवेरझारहाणी ॥ १ ॥ घालाघातलावैकुंठीं ॥
करुनियांजीवेसाठीं ॥ पुरविलीपाठी ॥ वैष्णवीकाळाची
॥ २ ॥ अवघेआणिलेंअंबर ॥ विठोसहिततेथेधुर ॥ भेदु
निजिव्हार ॥ नामबाणीधरियेला ॥ ३ ॥ संचितप्रारब्ध
क्रियमाण ॥ अवघोझालीगहन ॥ केलिपापपुण्य ॥ द
शाधडीबापुडी ॥ ४ ॥ आनंदगर्जतीनिर्भर ॥ घोषकरिती
निरंतर ॥ कांपतीअसुर ॥ वीरकवणानागवती ॥ ५ ॥
जेंदुर्लभब्रह्मादिकां ॥ आजिसांपडलेंफुका ॥ घ्यारेह्मणे
तुका ॥ सावचित्तहोऊनी ॥ ६ ॥ ॥ ३८९५ ॥
तुझीयादासांचाहीनझालोंदास ॥ नधरींउदासमाय
बापा ॥ १ ॥ तुजविणप्राणकैसाराहोंपाहे ॥ वियोगन
साहेक्षणभरी ॥ २ ॥ आणिकमाझ्याजीवेंमोकलिली
आस ॥ पाहेतुझीवासपांडुरंगा ॥ ३ ॥ सर्वभावेंतुज
आणिलोंउचित ॥ राहिलोंनिश्चिंततुझेपाईं ॥ ४ ॥ तुका

ह्मणेतुजअसेमाझाभार ॥ बोलतांमीफारकायजाणे
॥५॥ ॥३८९६॥
तेचिकरीमात॥ जेणेंहोइलतुझेंहित॥ १॥ कायबडबड
नित्य ॥ सुखेंजिव्हासीणवित ॥ २ ॥ जोमुळव्याधि
पीडिला ॥ त्यासीदेखोनिहासेखरजुला ॥ ३॥ आरथ
करीसोसी ॥ त्यासीहासेतोआळसी ॥ ४ ॥ क्षयरोगी
ह्मणेपरता॥ सरेरोगीयाकुष्टता ॥५॥ वडसदोन्हीडोळां
वाढले ॥ आणिकातेकोचेबोले ॥६॥ तुकाह्मणेलाग
लोंपायां ॥ शुद्धकराआपणीया ॥७॥ ॥३८९७॥
कळोंआलाभावमाझामजदेवा ॥ वायांवीणजीवा
आटीकेली ॥ १ ॥ जाणोनिअक्षरेंकेलीतोंडपीटी ॥ न
लगेशेवटींहातींकांहीं ॥ २ ॥ देवजोडेह्मणुनसांगितलें
लोकां ॥ माझामीचदेखादुःखपावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
माझेगेलेदोन्हीठाय ॥ संसारनपायतुझेदेवा ॥ ४ ॥
॥३८९८॥
आतांतरीमजसांगासाचभाव ॥ कायम्यांकरावेंऐसें
देवा॥ १ ॥ चुकलियावर्मनव्हतेंकारण॥ केलाहोयशी
णअवघाची॥ २॥ कळेह्मणोनीयांकरितोविवाद॥ दि
सेभेदाभेदअंतरींचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनकोपाहोंतूंनि
र्वाण ॥ देईरुपादानयाचकांसी ॥ ४॥ ॥३८९९॥
बोलनाहींतुझ्यादातत्वपणासी ॥ आह्मीअविश्वासीस
र्वभावें ॥ १ ॥ दंभेंकरूंभक्तिसोंगदाऊंजना ॥ अंतरीं
भावनावेगळीया॥२॥ चित्तातूंरेसाक्षीतुजकळेसर्व॥

किंतीकरूंगर्वआतांपुढें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवातूंकायक
रिसी ॥ कर्मदुस्तरासीआमूचिया ॥ ४ ॥ ॥३९००॥
नामधारकासीनाहींवर्णावर्ण ॥ लोखंडाप्रमाणनाना
जात ॥ १ ॥ शस्त्रअथवागोळेभलताप्रकार ॥ परिसी
संस्कारसकळहेम ॥ २ ॥ पर्जन्यवर्षताजीवनावाहवट॥
तेसमसगटगंगेमिळे ॥ ३ ॥ सर्वतेंहिजायगंगाचिहोऊ
नी ॥ तैसावर्णावर्णनाहींनामीं ॥ ४ ॥ महापुरींजैसेंजा
तसेउदक ॥ मध्यतेतारकनावजैसी ॥ ५ ॥ तयेनावेसं
गेंब्राह्मणतरती ॥ केवींतेबुडतीअनामीक ॥ ६ ॥ नाना
काष्ठजाळपडतांहुताशनी॥तेजातहोउनीयेकरूप ॥ ७॥
तेथेनिवडेनाघुरेकिचंदन ॥ तैसावर्णावर्णनाहींनामीं॥
॥ ८ ॥ पूर्वानुवोळखतेचिपैंमरण ॥ जरीपावेजीवन
नामामृत ॥ ९ ॥ नामामृतेंझालेंमूळींचेंस्मरण ॥ सह
जसाधनतुकाह्मणे ॥ १० ॥ ॥३९०१॥
कायवांचूनीयांझालोंभूमिभार ॥ तुझ्यापाईथारनाहीं
तरी ॥ १ ॥ जातांभलेंकायडोळियांचेंकाम ॥ जरीपुरुषो
त्तमनदेखती ॥ २ ॥ कायमुखबिळेंश्वापदाचेंधांव ॥
नित्यतुझेंनावनुच्चारीतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांपांडुरं
गाविण ॥ नवचेचिक्षणजीवभला ॥ ४ ॥ ॥३९०२॥
सोयऱ्यासिकरीपाहुणेरबरा ॥ कांहितोठोंबरासंतांसा
ठीं ॥ १ ॥ गाईदेखोनियाबदबदामारी ॥ घोड्याचीचाक
रीगोडवाटे ॥ २ ॥ पावेफुलेंनेतोवेश्येसीउदंड ॥ ब्राह्मणा
सीखांडनेदीकदा ॥ ३ ॥ पर्वकाळींधर्मनकरीनासरी ॥

वेचिराजद्वारींद्रव्यराशी ॥ ४ ॥ पुराणींबैसावयानाहीं
रिकामटी ॥ खेळतोसोंगटींरात्रदिवस ॥ ५ ॥ बाइलेच्या
गोताआवडीनेंपोसी ॥ मातापितयांसीदवडीतो ॥ ६ ॥
तुकाह्मणेत्याच्याथुंकातोंडावरी ॥ जातोयमपुरीभोगा
वया ॥ ७ ॥ ॥ ३९०३ ॥
कांहोपांडुरंगानकराधांवणें ॥ तरीमजकोणेंसोडवावें
॥ १ ॥ तुझाह्मणऊनीआणिकापेंऊभा ॥ राहोंहेंतोंशो
भानेदीआतां ॥ २ ॥ काळेंपुरवीलीपाठदूरवर ॥ पुढेंपा
यस्थीरराहोंनेदी ॥ ३ ॥ नकोआणूंमाझेंसंचितमानसीं ॥
पावनआहेसीपतिततूं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेचालेआणिका
चिसत्ता ॥ तुजआठवीतांनवलहें ॥ ५ ॥ ॥ ३९०४ ॥
कावळ्याच्यागळांमुक्ताफळमाळा ॥ तरीकायत्याला
भूषणशोभे ॥ १ ॥ गजालागींकेलाकस्तूरीचालेप ॥ तिचें
तोंस्वरूपकायजाणे ॥ २ ॥ बकापुढेंसांगेभावार्थेंवचन ॥
वाउगाचिशीणहोयत्यासी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतैसेअभावि
कजन ॥ त्यांसीवायांशीणकरूंनये ॥ ४ ॥ ॥ ३९०५ ॥
नकळसीध्यानानकळसीज्ञाना ॥ नकळसीदर्शनाधुं
डाळीतां ॥ १ ॥ नकळसीआगमानकळसीनिगमा ॥
नबोलवेसीमाब्रह्मादीकां ॥ २ ॥ तुकाह्मणेतुझानाहीं
अंतपार ॥ ह्मणोनीविचारपडिलामज ॥ ३ ॥ ३९०६ ॥
पायालावोनियांदोरी ॥ भृंगबांधलालेंकरीं ॥ १ ॥ तै
सापावसीबंधन ॥ मगसोडवीलकोण ॥ २ ॥ गळांबां
धोनियांदोरी ॥ वानरहिंडवितीघरोघरीं ॥ ३ ॥ तुकाह्म

णेपाहे॥ रीसधापादेतआहे॥ ४॥ ॥ ३९०७॥

मायबापेंसांभाळिती॥ लोभाकारणेंपाळिती॥ १॥ तैसा नव्हेदेवराव॥ याचाकृपाळूस्वभाव॥ २॥ मनासारिखेंन होतां॥ बाळकासीमारीमाता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसांगों किती॥ बापलेंकरामारीती॥ ४॥ ॥ ३९०८॥

धनमेळउनीकोटी॥ सर्वेंनयेरेलंगोटी ॥ १ ॥ पानेंखा सीलउदंड ॥ अंतींजासीसुकल्यातोंड ॥ २॥ पलंगन्या हाल्यासुपती॥ शेवटींगोंवऱ्यासंगाती ॥ ३ ॥ तुकाह्म णेराम॥ येकविसरतांश्रम॥ ४॥ ॥ ३९०९॥

विनवितोंचतुरातुजविश्वंभरा॥ परियेसिदातारापांडु रंगा॥ १ ॥ तुझदासऐसेजगींवाखाणीले॥ आतांनव्हे भलेंमोकलितां॥ २॥ माझेगुणदोषकोणजाणेमात॥ पावनपतितनामतुझें॥ ३॥ लोभमोहोमायाआह्माबा धेचिंता॥ तरीहाअनंताबोलकोणा॥ ४॥ तुकाह्मणेमी तोपतितचिखरा॥ परीआलोंदाताराशरणतुज॥ ५॥ ॥ ३९१०॥

त्राहेत्राहेआतांसोडवीं अनंता॥ लागोंदेममतातुझेपा ई॥ १॥ येकचिमागणेंदेईतुझीगोडी॥ नलावीआवडी आणिकांची॥ २॥ तुझेगुणनामवर्णीनपवाडे॥ आव डीच्याकोडेंनाचेंरंगीं॥ ३॥ बापाविठ्ठलरायाहेंचिदेईदा न॥ जोडतीचरणजेणेतुझे॥ ४॥ आवडीसारिखेंमागि तलेंजरी॥ तुकाह्मणेकरींसमाधान॥ ५॥ ॥ ३९११॥

सुगरणीबाईथीतानाशकेला॥ गुळतोघातलाभाजी

मध्यें॥ १॥ क्षीरीमध्येंहिंगदुधामध्येंबोळ॥थीतेंचिवों गळनाशकेला॥ २॥ हिरियाचेपेंठेआणियेल्यागारा॥ खांदींशिरींभाराव्यर्थवाहे॥ ३॥ दळणदळूनिभरियेलीं पाळीं॥ भरडोनिवोंगळीनाशकेला॥ ४॥ कापुराचेसा तेआणिलालसूण ॥ वागवितांशीणदुःखहोय ॥ ५॥ रत्नाचाजोहरीरत्नाचिपारखी॥येरदेखोवेखीहातींघेती ॥ ६॥ तुकाह्मणेजरीयोगघडेनिका ॥ नघडतांथुंकातों डावरी ॥ ७॥ ॥ ३९१२॥

माझेंजीवनतुझेपाय ॥ कृपाळूतूंमाझीमाय ॥ १॥ नेदि दिसोंकीविलवाणें ॥ पांडुरंगातुझेंतान्हें ॥ २॥ जन्मम रणतुजसाठीं॥ आणिकनेणेदुजीगोष्टी ॥ ३ ॥ तुकाह्म णेतुजवीण ॥ कोणहरीलमाझाशीण ॥ ४ ॥ ३९१३॥

कांरेप्रेमेंमातलासी ॥ उभेंकेलेंविठ्ठलासी ॥ १ ॥ ऐसा कैसारेतूंधीट ॥ मागेंभिरकाविलीवीट ॥ २ ॥ युगेंझा लींअठ्ठावीस ॥ आझुनिनह्मणसीबैस ॥ ३ ॥ भावदे खोनिनीकट ॥ देवेंसांडिलेंवैकुंठ ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेपुंड लिका॥ तूंचिभक्तबळियानिका॥५॥ ॥ ३९१४॥

तुजपाहातांसामोरी ॥ दृष्टिनफिरेमाघारी ॥ १ ॥माझें चित्ततुझेपायां ॥ मिठिपडलीपंढरिराया ॥ २ ॥नव्हेसा रितांनिराळें ॥ लवणमेळवितांजळें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे बळी॥ जीवदिल्हापायातळीं॥ ४॥ ॥ ३९१५ ॥

उपदेशकितीकरावाखळासी ॥ नावडेतयासीबरवेंकां हीं ॥ १ ॥ शुद्धहेवासनानव्हेचांडाळाची॥ होळीसंचि

ताचीकेलीतेणें ॥ २ ॥ नाहींभावमनींनायकेवचन॥ आपल्याआपणनाडीयेलें॥ ३॥ तुकाह्मणेत्यासीकाय व्यालीरांड॥ करितोबडबडरात्रंदिवस॥ ४ ॥ ३९१६॥
समर्थासीलाजआपुल्यानावाची॥ शरणआलियाची लागेचिंता॥ १ ॥ नपाहेतयाचेगुणदोषअन्याय॥सुख देउनिसाहेदुःखत्याचें ॥ २ ॥ मानभलेपणनाहींफुका साठीं ॥ जयावरीगांठीझीजसाहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहेंतूं सर्वहिजाणसी ॥ मजअधिरासीधीरनाहीं ॥ ४ ॥ ॥
॥३९१७॥
आनंदेंकीर्तनकथाकरितिघोष ॥ आवडीचारसप्रेम सूख॥ १ ॥मजयाआवडेवैष्णवांचासंग ॥ तेथेनाहीं लागकळिकाळाचा॥ २ ॥स्वल्पमंत्रवाचेवैसलासेनी का॥रामकृष्णसखानारायण ॥ ३ ॥ विचारितांदुजें मनावाटेलाज॥उपदेशकाजआननाहीं॥ ४ ॥ तुकाह्म णेमनरंगलेंसेठाईं ॥ माझेंतुझ्यापाईंपांडुरंगा ॥ ५ ॥
॥३९१८॥
ब्रह्मज्ञानजेथेंआहेघरोघरीं॥सर्वनिरंतरीचतुर्भुज॥१॥ पापानाहींरीगकाळाचेंखंडण ॥ हरिनामकीर्तनपरोप री॥ २ ॥तुकाह्मणेहाचीभावमाझेचित्तीं॥ नाहींआणी कागतीचाडमज ॥ ३ ॥ ॥ ३९१९॥
मजनाहींकोठेउरलादुर्जन॥मायबापावीणब्रह्मांडिंही ॥ १ ॥ कासयाजिकीरकरणेयेविशीं ॥ भयाचीमान सींचिताखंती॥२॥विश्वंभराचियेलागलोंसांभाळी॥

संतनेतिचालीआपूलीया॥ ३ ॥तुकाह्मणेमाझेंपाळण
पोषण॥करीनारायणसर्वस्वेंसी॥ ४॥ ॥३९२०॥
नाहींहितठावेंजननीजनकां ॥ दाविलालौकिकाचार
तींहीं॥ १ ॥ आंधळ्याचेपाठींलागलेआंधळे॥ घातये
कवेळेमागेंपूढें ॥ २॥ नठेवावीचालीकरावाविचार॥
वरीलआहारगळीलावी॥३॥तुकाह्मणेकेलानिवाडा
रोकडा॥राउतहाघोडाहातोहातीं॥ ४॥ ॥३९२१॥
आतांपाहासीलकायमाझाअंत ॥ आलोंशरणागततू
जदेवा ॥ १ ॥ करीअंगीकारराखेंपायापासीं ॥ ह्मणी
दिसोंदेसीकींविलवाणें॥ २ ॥ नाहींआईकिलीमागेंऐ
सीमात ॥ जेत्वांशरणागतउपेक्षीले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
आतांधरीअभिमान॥ आहेसीतूंदानशूरदाता ॥ ४ ॥
॥३९२२॥
भोगीलतोभोगभोगीनआपुला॥ नघालींविठ्ठलाभार
तूज॥ १ ॥ तुह्मापासावहेंइच्छितसेदान॥ अंतरींचेंध्या
नमुखींनाम ॥ २ ॥ नयेंकाकुलतीगर्भवासासाठीं॥ न
धरींहेपोटींभयकांहीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजउदंडयेवढें॥
नाचेनमीपुढेंमायबापा॥ ४॥ ॥३९२३॥
कोरडीयाऐशासांगोंकायगोष्टी ॥ कराउठाउठीहीतकां
हीं॥ १॥ खोळंबलाराहेआपलामारग॥ पाहावेंतोंमग
तुटीकोठे ॥ २ ॥ लौकीकाचाआडयेईलपसारा॥ मग
वेरझारादुःखदेती॥ ३॥ तुकाह्मणेडांकलागेअळंकारें॥
मगनव्हेखरेंपुटेवीण॥ ४॥ ॥३९२४॥

बोलणें तें आह्मी बोलों उपयोगीं ॥ पडिले प्रसंगीं काळा
ऐसें ॥ १ ॥ जया मध्यें देव आदि मध्यें अंतीं ॥ खोल पाया
भिंती न खचेची ॥ २ ॥ करणें तें आह्मी करूं येकवेळा ॥
पुढलीया बळा वाढी खुंटे ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे आह्मी आज्ञेचीं
धारक ॥ ह्मणउनि येक ध्यारे सार ॥ ४ ॥ ॥ ३९२५ ॥
माझा हा स्वभाव आहे अनावर ॥ तुज देतां भार काय नव्हे
॥ १ ॥ ऐसें कळों आलें मज नारायणा ॥ जागृती स्वपना
ताळ नाहीं ॥ २ ॥ संपादिला तो हा अवघा बाह्यरंग ॥ तु
ह्मा नाहीं संग अभ्यंतरीं ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे सत्य नाहीं पाठी
पोट ॥ आहे तेनि घोटयेक जाती ॥ ४ ॥ ॥ ३९२६ ॥
काय तुझी ऐसी वेंचते गांठोळी ॥ माझी टाळाटाळी करी
तसा ॥ १ ॥ चतुराच्या राया अहो पांडुरंगा ॥ ऐसे तरी सां
गा निवडूनी ॥ २ ॥ कोण तुह्मां सुख आहे या कौतुकें ॥ भो
गीता अनेकें दुःखें आह्मीं ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे काय झालासी
निर्गुण ॥ आह्मा येथे कोण सोडवील ॥ ४ ॥ ३९२७ ॥
देवाची पूजा हे भूताचें पाळण ॥ मत्सर तो शीण बहुतांचा
॥ १ ॥ रुसावें फुगावें आपुलीयावरी ॥ उरला तो हरी सक
ळही ॥ २ ॥ तुका ह्मणे संतपण याचें नाव ॥ जरी होय जी
व सकळांचा ॥ ३ ॥ ॥ ३९२८ ॥
नाहीं जपतप जीवासी आटणी ॥ मनासी दाटणी नाहीं
केली ॥ १ ॥ निजीलीयां ठाईं पोकारीला धांवा ॥ सांकडें
तें देवा तूज माझें ॥ २ ॥ नाहीं आणूनियां समर्पीलें जळ ॥
सेवा तें केवळ चिंतनाची ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे आह्मी वेंचलीं

उत्तरें ॥ घेतलींउदारेंमायबापें ॥ ४ ॥ ॥३९२९॥
देहतंव असेप्रारब्धाआधीन ॥ याचामीकांशीणवाहों
भार ॥ १ ॥ सरोमाझाकाळतुझियाचिंतनें ॥ कायावा
चामनेंइच्छीतसें ॥ २ ॥ लाभतोनदीसेयाहुनीदुसरा ॥
आणिकदातारायेणेंजन्में ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे आलोंसोसी
तसंकटें ॥ मीमाझेंवोखटेंआहेदेवा ॥ ४ ॥ ३९३० ॥
सकळतुझेपाईमानीलाविश्वास ॥ नकरींउदासमज
आतां ॥ १ ॥ वाचेगातांगोडऐकतांतोकानीं ॥ पाहातां
लोचनींमूर्त्तीतुझी ॥ २ ॥ मनस्थीरमाझेंझालेंसेनिश्चळ ॥
वारीलसकळआशापाश ॥ ३ ॥ जन्मजराव्याधीनि
वारलेंदुःख ॥ वोसंडलेंसुखप्रेमधरी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
मजझालानिरधार ॥ आतांवायांफारकायबोलों ॥ ५ ॥
॥३९३१॥
नयेमाझातुह्माहोऊंशब्दस्पर्श ॥ विप्रतुह्मीविद्वांसब्रा
ह्मणासी ॥ १ ॥ ह्मणउनितुह्माकरितोंविनंती ॥ द्यावेंशे
षहातींउरलेंतें ॥ २ ॥ वेदींकर्मजैसेबोलिलेंविहीत ॥ क
रावेंतेंनित्यविचारूनी ॥ ३ ॥ तुमचास्वधर्ममाझाअ
धिकार ॥ भजनउत्तरतुकाह्मणे ॥ ४ ॥ ॥३९३२॥
बहुतअसतीमागेंसुखींकेलीं ॥ अनाथामाउलीजीवा
चीतूं ॥ १ ॥ माझीयासंकटानधरींआळस ॥ लाउनियां
कासपारपावीं ॥ २ ॥ रुपावंताकराज्याचाअंगीकार ॥
तयासंवसारनाहींपुन्हा ॥ ३ ॥ विचारितांनाहींदुजाब
ळिवंत ॥ ऐसासर्वगतव्यापीकोणी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेना

हींजाणतआणीक॥ तुजविणयेकपांडुरंगा॥ ५॥

॥३९३३॥

आह्मादेणेंधरासांगतोंतेंकानीं॥ चिंतापायमनींविठो बाचे॥ १॥ तेणेंचित्ताहोयखरेंसमाधान॥ विलासमि ष्टान्ननलगेसोने॥ २॥ व्रतयेकादशीदारींवृंदावन॥ कंठींल्यारेलेणेंतुळसीमाळा॥ ३॥ तुकाह्मणेत्याचीघ रींचीउष्टावळी॥मजतेदिवाळीदसरासण॥४॥३९३४

आतांअनन्यनव्हेअधिकारी॥ होईलकोणपरीनेणेंदे वा॥ १॥ पुराणींचाअर्थआणितांमनास॥होतोकासा वीसजीवमाझा॥२॥इंद्रियांचेआह्मीपांगीलोंअंकीत॥ त्यांचेसंगेंचित्तरंगलेंतें॥३॥ येकाचेंहेंमजनघडेहेंदान॥ अवघिनेमूनकैसीराखों॥ ४॥ तुकाह्मणेजरीमोकली सीआतां॥ तरीमीअनंतावायांगेलों॥ ५॥ ३९३५॥

आवडीधरूनीआलेतीआकार॥ केलाहापसाराजया साठीं॥ १॥ तेमीतुझेंनामगाईनआवडी॥ क्षणयेक घडीविसंबेना॥ २॥ वर्मजाणावेंहेंमुख्यधर्मसार॥ अ वघेप्रकारतयापोटीं॥ ३॥ वेगळाल्याविच्यारेंवेगळा ल्याभाव॥ धरायासीठावबहुनाहीं॥ ४॥ तुकाह्मणे घालूंइच्छेचियेपोटीं॥ कवळूंधाकुटीमूर्त्तीजीवें॥ ५॥

॥३९३६॥

भागलोंमीआतांआपुल्यास्वभावें॥ कृपाकरुनिदेवें आश्वासीजे॥१॥ देउनिआलिंगनप्रीतीच्यापडिभरें॥ अंगेंहींदातारेंनीववावीं॥ २॥ अमृताचीदृष्टीघालूनि

पांवरी॥ शीतळहाकरींजीवमाझा ॥ ३ ॥ घेईउचलोनी
पुसेतानभूक॥ पुसेमाझेंमुखपीतांबरें ॥ ४॥ बैसोनियां
माझीधरीहनुवटी ॥ वोवाळुनीदीठीकरूनिसांडी ॥ ५॥
तुकाह्मणेबापाअहोविश्वंभरा ॥ आतांकृपाकराऐसी
कांहीं॥६॥ ॥३९३७॥
नसरेलुटीतांमागेंबहुतांजणीं ॥ जुनाटहेखाणीउघडि
ली ॥१॥ ऋषीमुनीसिद्धसाधकसंपन्न॥ तींहींहेंजतन
केलेंहोतें॥ २॥ पायाळाच्यागुणेंपडिलेंठाउकें॥जगापुं
डलीकेंदाखविलें॥ ३॥ तुकाह्मणेतेथेंहोतोंमीदुबळा॥
आलेंयाकपाळाथोडेंबहु॥ ४॥ ॥३९३८॥
भगवेंतरीश्वानसहजवेषत्याचा॥तेथेअनुभवाचाकाा
यपंथ॥ १॥ वाढऊनिजटाफिरेदाहीदिशा॥ तरीजंबुवे
शासहजस्थिती॥ २॥ कोरुनियांभूमिमध्येंकरीवास॥
तरीउंदिरासकायवाणी॥ ३॥ तुकाह्मणेऐसेंकासया
करावें॥ देहासीदंडावेंवाउगेंची॥ ४॥ ॥३९३९॥
धन्यदिवसआजीडोळीयांलाधला ॥ आनंददेखिला
धणीवरी॥ १॥ धन्यझालेंमुखरंगलीरसना॥ नामना
रायणाघोषकरी॥ २॥ धन्यहेमस्तकसर्वांगशोभलें॥
संतांचींपाउलेंलागताती॥ ३॥धन्यआजिपंथचालती
पाऊलें॥ टाळियाशोभलेकरदोन्ही॥ ४॥धन्यतुकाह्म
णेआह्मासिफावलें॥पावलोंपाऊलेंविठोबाचीं॥ ५॥
॥३९४०॥
बरवीहेवेळसांपडलीसंधी॥ साध्यझालीबुद्धीसंचीता

ची ॥ १ ॥ येणेंपंथेंमाझींचाललींपाऊलें ॥ दरुशनझा
लेंसंतांपाईं ॥ २ ॥ त्रासिलेंदरिद्रेंदोषाझालाखंड ॥ त्या
चेकाळेंपिंडपुनितझाला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझालाअवघा
व्यापार ॥ आलीवेरझारफळासीहे ॥ ४ ॥ ॥ ३९४१ ॥
आपणालागींकामवाण्याघरींगुळ ॥ त्याचेंयातिकूळ
कायकीजे ॥ १ ॥ उखरव्यावरीवाढिलीतुळसी ॥ टाका
वितेकैसीठायागुणें ॥ २ ॥ गाइचाजोभक्षअमंगळखा
य ॥ तिचेंदुधकायसेऊंनये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकायसाल
पटासिकाज ॥ फणसांतिलबीजकाढुनघ्यावें ॥ ४ ॥
॥ ३९४२ ॥
जयासीनावडेवैष्णवांचासंग ॥ जाणावातोमांगज
न्मांतरींचा ॥ १ ॥ अपवित्रवाचाजातीचाअधम ॥ आ
चरणधर्मनाहींजया ॥ २ ॥ मंजुळवदनींवचनागाची
कांडी ॥ शेवटींचिघडीजीवप्राणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेज्या
चापितानाहींशुद्ध ॥ तयासिगोविंदअंतरला ॥ ४ ॥
॥ ३९४३ ॥
वांजेनेंदाविलेंगरवारपण ॥ चिरगुटेंघालूनवाथयाला
॥ १ ॥ तेचिशब्दह्मणीकरितिचावटीं ॥ ज्ञानपोटासा
ठींविकूनीयां ॥ २ ॥ बोलाचिचकढीबोलाचाचिभात ॥
जेउनियांतृप्तकोणझाला ॥ ३ ॥ कागदींलिहितांनावा
चिसाखर ॥ चाटितांमधुरगोडीनेदी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
जळोजळोतेमहंती ॥ नाहींलाजचित्तींनिसुंगाला ॥ ५ ॥
॥ ३९४४ ॥

माझीयापाळणेवोढेमाझेंमन॥ गेलाविसरोनदेहभाव ॥ १ ॥ लागलापालटफेडणेंउसणें ॥ येणेचिप्रमाणेंपां डुरंगा॥ २॥ तुकाह्मणेमाझाजीवजैसावोढे ॥ तैसेंचि तिकडेपाहिजेलें॥ ३॥ ॥३९४५॥

मीदासतयाचाजयाचाडनाहीं॥ सुखदुःखदोहींविरही तजो॥१॥ राहिलासेउभाभींवरेच्यातीरीं॥ कटदोहींक रींधरूनीयां ॥ २॥ नवलकायतरीपाचारितांपावे॥न श्वरितांधांविभक्तिकाजा ॥ ३ ॥ सर्वभारमाझात्यासी आहेचिंता॥ तोचिमाझादातास्वहिताचा ॥ ४॥ तुका ह्मणेत्यासीगाइनमीगीतीं ॥ आणिकतेचित्तींनधरी कांहीं॥५॥ ॥३९४६॥

झुंझायाच्यागोष्टीऐकतांचिसुख ॥ करितांदेहेंदुःखथो रआहे॥ १ ॥ तैसिहरिभक्तिशूळावरिलपोळी॥ निवडे तोबळीविरळाशूर॥ २॥ पिंडपोषिलीयाविषयाचापा ईक॥ वैकुंठनायककैंचातेथे ॥ ३॥ तुकाह्मणेव्हावेदेहा सीउदार॥रखुमादेवीवरजोडावया ॥ ४॥ ३९४७ ॥

अंगींब्रह्मक्रियाखिस्तीचाव्यापार॥ हिंडेघरोघरचांडा ळाचे॥१॥ अंत्यजाचीखिचडीघेतातीमागून ॥ गाळि याप्रमाणमायबहिणी॥२॥ उत्तमकुळींजन्मक्रियाअ मंगळ॥ बुडविलींकुळेंउभयतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसी कलियुगाचाली॥ स्वार्थेंबुडविलींआचरणें ॥ ४॥ ॥३९४८॥

पाषाणप्रतीमासोन्याच्यापादुका॥हेतोहातींयेकासम

र्थाच्या॥१॥अनामिकाहातींसमर्थाचाशिक्का॥नमानि
तांलोकांयेइलकळों॥२॥तुकाह्मणेयेथेदुराग्रहखोटा॥
आपुल्याअदृष्टाशरणजात्तें॥३॥ ॥३९४९॥
बहुयाप्रपंचेंभोगविल्याखाणी॥टाकोनियांमनींआ
लाशीण॥१॥आतांपायांपासींलपवावेंदेवा॥नको
पाहूंसेवाभक्तीमाझी॥२॥बहुभयवाटेयेकाच्यावोझा
टें॥आलियाघायखोटेफिरोनीयां॥३॥तुकाह्मणेसी
गेभरोंआलेंमाप॥वियोगसंतापझालातुझा॥४॥
॥३९५०॥
धरोनीयांमनींबोलिलोंसंकल्प॥होसीलतरीबापसि
द्धीनेई॥१॥उत्कंठाहेआजीआलीमाझ्यापोटीं॥मा
गीलयागोष्टीटाळाटाळी॥२॥माझामजअसेठाउका
निर्धार॥उपाधीउत्तरनसाहेंपें॥३॥तुकाह्मणेतुजदि
ल्हीआठवण॥तरीअभिमानधरींमाझा॥४॥३९५१॥
आजिवरीहोतोंसंसाराचेहातीं॥आतांऐसेंचित्तींउप
जलें॥१॥तुझाशरणागततारींनारायणा॥अंगीका
रींदीनाआपूलीया॥२॥विसरलोंकामयाजसाठींधं
दा॥सकळगोविंदामाझेंतुझें॥३॥तुकाह्मणेविज्ञाप
नापरीसावी॥आवडीहेजीवींझालीतैसी॥४॥३९५२
धन्यधन्यज्यासपंढरीचावास॥धन्यतेजन्मासप्राणी
आले॥१॥चहूंखाणीमध्येंहोताकोणीयेक॥क्रिमीर
कीटकपक्षीराज॥२॥उत्तमचांडाळनरनारीबाळ॥
अवघेसकळचतुर्भुज॥३॥अवघाविठ्ठलतेथेदुजें

नाहीं ॥ भरलें अंतरबाहींसदोदित ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतेथें
होउनिराहीन॥ सांडोवापाषाणपंढरीचा॥५॥३९५३॥
असंतलक्षणभूतांचामत्सर ॥ मनासीनिष्ठूरअतीवादी
॥ १ ॥ अंतरींचारंगउमटेबाहेरी ॥ वोळखीयापरीआपे
आप ॥ २ ॥ संततेसमयवोळखतीवेळ ॥ संतुष्टनिर्मळ
चित्तसदा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहीतउचीतअनुचीत ॥ मग
लागेनित्यविचारावें ॥ ४ ॥ ॥३९५४॥
आतांकायखावेंकोणीकडेजावें ॥ गांवांतराहावेंको
ण्याबळें ॥ १ ॥ कोपलापाटीलगांवींचेहेलोक ॥ आ
तांमजभीककोणघाली ॥ २ ॥ आतांयेणेचवीसांडिली
ह्मणती॥निवाडकरितीदिवाणांत ॥३ ॥ भल्यालोकांपा
सींसांगितलीमात ॥ केलामाझाघातदुर्बळाचा ॥४॥तु
काह्मणेयाचासंगनव्हेभला॥ शोधीतविठ्ठलाजाऊंआ
तां॥५॥ ॥३९५५॥
विठ्ठलावांचूनब्रह्मजेबोलती ॥ वचनतेंसंतींमानूंनये॥
॥ १ ॥ विठ्ठलावांचूनजेजेउपासना ॥ अवघाचिजाणा
श्रमचितो ॥ २ ॥ विठ्ठलावांचूनीसांगतीजेगोष्टी ॥ वा
यांतेहिंपुटीहोतीजाणा ॥ ३ ॥ विठ्ठलावांचूनीकांहींजे
जाणती ॥ तितक्याविपत्तीवाबूगीया ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
येकविठ्ठलचिखरा ॥ येरतोपसारावाउगाची ॥ ५ ॥
॥३९५६॥
सर्वकाळडोळांबैसोनारायण ॥ नयोअभिमानआड
पुढें ॥ १ ॥ धाडपडोमाझ्याथोरपणावरी ॥ वाचेहरिह

रिउच्चारीन ॥ २ ॥ जळोअंतरीचेंसर्वजाणपण ॥ वेवा
दवचनअहंतेचें ॥ ३ ॥ सकळाचरणींगळितमाझाजी
व ॥ तुकाह्मणेभावयेकविध ॥ ४ ॥ ॥ ३९५७॥
मधुराउत्तरासवेंनाहींचाड ॥ अंतरंगींवेडप्रेमअसो ॥
॥ १ ॥ प्राणावेगळानकरीनारायण ॥ मगनसोज्ञानमू
र्खबरा ॥ २ ॥ जननिंदाहोयतोनकरावाव्यापार ॥ थो
रीविचाभारकामानये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभावनिष्ठावंत
चित्तीं ॥ दयाक्षमाशांतीसर्वभूतीं ॥ ४ ॥ ॥ ३९५८॥
वोरपोनिझाडेंखावोनीयांपाला ॥ आठवींविठ्ठलावेळो
वेळां ॥ १ ॥ वल्कलेंनेसूनिचिंधीयांवेढूनी ॥ सांडीजव
ळुनीदेहभान ॥ २ ॥ लोकमानवमनासमानमानणें ॥
येकांतींराहाणेंविठोसाठीं ॥ ३ ॥ सहसाकरूंनयेप्रपंचीं
सौजन्य ॥ सेवावेंअरण्ययेकांतवास ॥ ४ ॥ ऐसाहानि
र्धारकरीजोमनाचा ॥ तुकाह्मणेत्याचापांगफीटे ॥ ५ ॥
॥ ३९५९ ॥
भक्तिभावेंकरीवैसोनिनिश्चित ॥ नकोगोऊंचित्तप्रपं
च्यासी ॥ १ ॥ येकदृढधरींपंढरीचाराव ॥ मगतुजउपा
वपुढिलसुचे ॥ २ ॥ नकोकरूंकांहींदेवतापूजन ॥ जपतप
ध्यानतेंहिनको ॥ ३ ॥ मानसीलज्ञणिआपुलीयाकांहीं ॥
वेरझारपाईनचुकेकदा ॥ ४ ॥ येथेजन्मकितीपावलासी
देहीं ॥ अझुनीकांनाहींकळेसोय ॥ ५ ॥ सोयधरींआतां
होयतूंसावध ॥ अनुभवआनंदआहेकैसा ॥ ६ ॥ सहज
कैसेंआहेतेथींचेंहेंगूज ॥ अनुभवेंनिजपाहेतुकी ॥ ७ ॥

तुकाह्मणेआतांहोईंतूंसावध॥तोडींभवबंधयेकाजन्में ॥८॥ ॥३९६०॥

दोराचेआधारेंपर्वतचढला॥पाउलासीकेलाअपघात ॥१॥ अष्टोत्तरशेंव्याधिवैद्यदवडुनी॥तोवैद्यमारूनीउत्तीर्णता॥ २॥नऊमासमायेवाहिलेंउदरीं॥तेमाताचौवारीनग्नकेली॥ ३ ॥गाइत्रींचेंक्षीरपिळोनिघेवोनी॥ उपवासीबांधोनीताडितसे॥ ४ ॥तुकाह्मणेगुरुनिंदकाचेतोंड॥पाहतांनर्ककुंडपूर्वजांसी॥५॥ ॥३९६१॥

नकळेब्रह्मज्ञानआचारविचार ॥ लटीकावेव्हारकरीतसे॥ १ ॥विश्वामित्रिपोटींतयाचाअवतार॥नाममहाखरचांडाळाचें ॥ २ ॥ द्रव्यइच्छेसाठींकरितसेकष्टा॥ कायत्यापापिष्टानमिळेखाया ॥ ३ ॥ पोटपोसावयातोंडबडबडी॥नाहींधडफुडीयेकीगोष्टी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतयाकायव्यालीरांड ॥ येउनियांभांडजनामध्यें ५॥ ॥३९६२॥

नित्यउठोनीयांखाववयाचिचिंता ॥ आपुल्यातूंहीतानाठवीसी ॥ १ ॥ जननिचेपोटींउपजलासिजेव्हां ॥ चिंतातुझीतेव्हांकेलीतेणें ॥ २ ॥ चातकालागूनीमेघनित्यवर्षे ॥ तोतुजउदासकरीलकेंवी ॥ ३॥पक्षीवनचरेंआहेतभूमिवरी॥तयांलागींहरिउपेक्षीना॥ ४॥तुकाह्मणेभावधरुनिराहेचित्तीं॥तरीतोश्रीपतिउपेक्षीना॥ ॥ ५॥ ॥३९६३॥

जेजेकेलीआलीतेंतेंगेलीवायां ॥ उरलापंढरिरायाश्र

ममाझा ॥ १ ॥ कायसमाधानकेलेंकोणेवेळे॥ कोण
मांझेलळेपाळियेले ॥ २ ॥ आभासतोनाहींस्वप्नींहिदु
श्चिता॥ प्रत्यक्षबोलतांकायचिंता॥ ३ ॥ आतांपुढेंला
जवाटेपांडुरंगा॥ भक्तऐसेंजगामाजीझालें॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेआतांनाहींभरवसा ॥ मोकलिसीऐसावाटतो
सी॥ ५॥ ॥ ३९६४॥
पूर्वीहुनिबहुभक्तसांभाळिले॥नाहींआव्हेरिलेदासको
णी॥ १ ॥ जेजेशरणआलेतेतेआपंगीले ॥ पवाडेविठ्ठ
लेऐसेतुझे॥ २ ॥ मिरवेचरणींब्रीदऐसियागोष्टीचें ॥भ
क्तसांभाळाचेंप्रेमऐसें ॥ ३॥ तुकाह्मणेआह्मासाठींये
णेंरूपा॥ माझ्यामायबापापांडुरंगा॥ ४॥ ॥ ३९६५॥
दर्दुराचेंपिलूंह्मणेरामकृष्ण ॥ नाहींउदकउष्णहोऊंदि
ल्हें॥ १ ॥ कढमाजीबाळकरीतळमळ ॥ गोविंदगोपा
ळपावेंवेगा॥ २॥ आज्ञातयेकाळींकेलीपावकासी ॥
झणिपिलीयांसिपावविसी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुझेंऐसेहे
पवाडे॥ वर्णितांनिवाडेसुखवाटे ॥ ४ ॥ ॥ ३९६६ ॥
करुणाबहूततुझीयेअंतरा ॥ मजविश्वंभराकळोंआ
लें ॥ १ ॥ पक्षियासितुझेंनामजेंठेविलें ॥ तयेउद्धरिलें
गणिकेसी॥२॥ कुंटणीतेबहुदोषआचरली॥नामघेतां
आलीकरुणातुज॥ ३ ॥ हृदयकोमळतुझेंनारायणा॥
ऐसेंबहुतजनातारीयेलें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेसीमानाहींतु
झदये॥ कोमळहृदयपांडुरंगा ॥ ५ ॥ ॥ ३९६७॥
अजिअजामीळाअंतमरणासी ॥ आलातोतुजसी

स्मरलानाहीं॥ १ ॥ प्राणजातेवेळेह्मणेनारायण ॥ त्या
साठींविमानपाठवीलें ॥ २ ॥ बहुतकृपाळहोसीजग
न्नाथा ॥ त्रैलोक्यसमर्थासोयरीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभ
क्तकाजतूंकैवारी ॥ तुजसाहीचारीवर्णिताती ॥ ४ ॥
॥३९६८॥

धर्मरक्षावयाअवतारघेसीं॥ आपुल्यापाळीसीभक्तज
ना ॥ १ ॥ अंबरीषीसाठींजन्मसोसियेले ॥ दुष्टनिर्दा
ळिलेकितीयेक ॥ २ ॥ धन्यतुजकृपासिंधुह्मणतील ॥
आपुलातोबोलसाचकरी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुजवर्णिती
पुराणें॥ होयनारायणदयासिंधु॥ ४॥ ॥३९६९॥

येऊनजाऊनीपाहेतुजकडे॥पडिल्यासांकडेंनारायणा
॥ १ ॥ आणिककोणाचामजनाहींआधार॥ तुजवरी
भारजीवेंभावें ॥ २ ॥ निष्ठुरअथवाहोसीतूंकृपाळ॥ तु
जसर्वकाळविसरेना॥ ३ ॥ आपुलेंवचनराहावेंसांभा
ळुन ॥ तुह्माआह्माजाणपडीपाडूं ॥ ४ ॥ ज्याच्यावच
नासीअंतरपडेल॥ बोलतोयेईलतयाकडे॥ ५ ॥ तुह्मा
आह्मातैसेंनाहींह्मणेतुका ॥ होसीलतूंसखाजीवलग॥
॥६॥ ॥३९७०॥

ऐकनारायणावचनमाझेंखरें॥ सांगतोंनिर्धारेंतुजपा
सीं ॥ १ ॥ नाहींभावमजपडिलीलोकलाज॥ राहिलें
सेकाजतुझेपाईं॥ २ ॥ जरीतुजकांहींकरणेंउचित॥ त
रीहापतीततुकाह्मणे॥ ३॥ ॥ ३९७१॥

अनाथपरदेसीहीनदीनभोळें ॥ उगलेचिलोळेंतुझेरं

गीं ॥ १ ॥ आपुलें ह्मणावें मज नुपेक्षावें ॥ प्रेमसुख द्यावें मायबापा ॥ २॥ कासवीचे परी पाहें दृष्टि मज ॥ विझानीउ मज देऊनीयां॥३॥ तुका ह्मणे तुझे झालें शरणागत॥ कायावाचाचित्त दुजें नाहीं ॥ ४॥ ॥ ३९७२॥
पावलों पंढरी वैकुंठभुवन॥ धन्य आजी दीन सोनियाचा ॥ १ ॥ पावलों पंढरी आनंदगजरें॥ वाजती लतुरे शंख भेरी॥ २ ॥ पावलों पंढरी क्षेम आलिंगनें ॥ संतया सज्जनें निववीलों ॥३॥ पावलों पंढरी पार नाहीं सुखा॥ भेटला हा सखा मायबाप ॥ ४ ॥ पावलों पंढरी वेरझार खुंटली ॥ माउली वोळली प्रेमपान्हा ॥ ५ ॥ पावलों पंढरी आपुलें माहेर ॥ नाहीं संवसार तुका ह्मणे ॥ ६ ॥ ॥ ३९७३॥
अभयदान मज देईं गा उदारा॥ कृपेच्या सागरा पांडुरंगा ॥ १ ॥ देहभाव तुझ्या ठेवियेला पाईं ॥ आणिक मी कांहीं नेणें दुजें॥ २॥ सेवाभक्तिभाव नेणें मी पतीत ॥ आतां माझें हित तुझे पाईं ॥ ३ ॥ अवघा निरोपिला तुज देहभाव ॥ आतां मज पाव पांडुरंगा ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे तुझें नाव दीनानाथ ॥ तें मज उचीत करीं आतां ॥५॥ ॥३९७४॥
खिस्तीचा उदीम उदीमांत हीन ॥ करिती ब्राह्मण कलीयुगीं ॥ १ ॥ वेवसाव करी पर्वत मांगासी ॥ तेंपें विटाळासी न मानिती ॥ २॥ मांगणीसी नित्य करितसे लेखा॥ तोंडावरी थुंका पडतसे ॥ ३ ॥ आशा माया रांडा नामहें कागदीं॥ आठविना कधीं नारायण ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे देह झालें पराधीन॥ पांडुरंगावीण गति नाहीं॥५॥ ३९७५॥

लागेतुझीसोयऐसेंकरींकांहीं ॥ माझेंविठाबाईजननी
ये ॥ १ ॥ पतितपावनह्मणवीसीजरी ॥ अव्हेरनकरींत
रीमाझा॥ २॥ नाहींतरीब्रीदटाकींसोडूनियां ॥ नधरिसी
मायाजरीमाझी ॥ ३ ॥ बोलिलातोबोलकरावासाचा
र ॥ तरीलोकबरेंह्मणतील ॥ ४ ॥ करावासंसारलोक
लाजेभेणें ॥ वचनासीउणेंयेऊंनेदी ॥ ५ ॥ तुह्मा आह्मा
तैसेंनाहींह्मणेतुका ॥ होसीलतूंसखाजीवलग ॥ ६ ॥
॥ ३९७६ ॥
आह्मातूंसोयरासज्जनसंगाती॥तुजमजप्रीतिचालोस
दा॥ १ ॥ तूंमाझाजिव्हाळाजीवींचाजिवलग ॥ होशी
अंतरंगअंतरींचा॥ २ ॥ गणगोतमित्रतूंमाझेंजीवन॥
अनन्यशरणतूझ्यापाईं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसर्वगुणेंतुझा
दास॥ आवडेअभ्याससदातुझा॥ ४॥ ॥ ३९७७॥
आवडेलतैसेंतुजआळवीन॥ वाटेसमाधानजीवातैसें
॥ १ ॥ नाहींयेथेंकांहींलौकिकाचीचाड ॥ तुजवीणगो
डदेवराया॥ २॥ पुरवींमनोरथअंतरींचेअर्थ॥ धायव
रीगीतगायतूझें॥३॥ तुकाह्मणेलोकींआळवीमाहेरा॥
गाऊंयासंसारातूजतैसें ॥ ४ ॥ ॥ ३९७८ ॥
माझेंमुखनामींरंगोसर्वकाळ ॥ गोविंदगोपाळरामकृ
ष्ण ॥ १ ॥ अबद्धवाकडेंगाऊंभलतैसें ॥ बाळवदेजैसेंमा
यबापा॥ २॥ तुकाह्मणेमजनलवीवाकडें ॥ मीतुझेंबो
बडेंबाळतान्हें ॥ ३ ॥ ॥ ३९७९ ॥
यालागीआवडीह्मणारामकृष्ण ॥ जोडानारायणसर्व

काळ ॥ १ ॥ संपेंहेंसाधनलाभयेतोघरा ॥ वाचेसीउ
च्चारारामहरी ॥ २ ॥ नलगतीकष्टनलगेसायास ॥ करा
वाअभ्यासविठ्ठलाचा ॥ ३ ॥ नलगेतपतीर्थनलगेम
हादान ॥ केल्यायेकमनजोडेहरी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकां
हींनवेंचितांधन ॥ जोडेनारायणनामासाठीं ॥ ५ ॥
॥ ३९८० ॥

झांकोनियांनेत्रकायजपतोसी ॥ जोनाहींमानसींप्रेम
भाव ॥ १ ॥ रामरामह्मणाउघडामंत्रजाणा ॥ चुकती
यातनागर्भवास ॥ २ ॥ मंत्रयंत्रसाध्याकरिसीजडीबु
ट्टी ॥ तेणेभूतसृष्टीपावसील ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐकसुंद
रमंत्रयेक ॥ भवसिंधुतारकरामनाम ॥ ४ ॥ ३९८१ ॥

पापियाचांडाळाहरीकथानावडे ॥ विषयीआवडेगाणें
त्याला ॥ १ ॥ ब्राह्मणादक्षणादेतांरडेरुका ॥ विषयाला
गिफुकालुटीधन ॥ २ ॥ वीतभरलंगोटीनेदीअतिताला ॥
भोरपयांसिशालावांटीतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेत्याच्याथुं
कातोंडावरी ॥ जातोयमपुरीभोगावया ॥ ४ ॥
॥ ३९८२ ॥

क्षुधार्थीदुष्काळअन्नेंपीडीयेलें ॥ मिष्टान्नदेखीलेंतेणें
जैसें ॥ १ ॥ तैसेंतुझेपाईलाचावलेंमन ॥ झुरेमाझाप्रा
णभेटावया ॥ २ ॥ माजरेंदेखीलालोणियाचागोळा ॥
लावूनियांडोळाबैसलेंसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझडीघालूंपा
हेपाहे ॥ पांडुरंगमायेतुझेपायीं ॥ ४ ॥ ॥ ३९८३ ॥

स्वामीससंकटपडेज्यागोष्टीचें ॥ कायत्याप्रेमाचेंसुख

मज ॥ १ ॥ दुखवीनाचित्ततुझेंनारायणा ॥ कांहींचमा
गेनातुजपासीं ॥ २ ॥ रिद्धिसिद्धिमोक्षसंपत्तिविलास ॥
सोडियेलेआसयांचीजीवें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेकवेळेदे
ईभेटी ॥ वोरसोनिपोटींआलिंगावें ॥ ४ ॥ ॥ ३९८४ ॥
देवतिहींबळेंधरिलासायासें ॥ करूनियांनाशउपाधी
चा ॥ १ ॥ पूर्वपक्षिधातुधिक्कारिलेजन ॥ स्वयेंजनार्द
नतेचीझाले ॥ २ ॥ तुकाह्मणेयासीनचलेतातडी ॥ अ
नुभवेंगोडीयेइलकळों ॥ ३ ॥ ॥ ३९८५ ॥
भेटिवांचोनीयांदुजेंनाहींचित्तीं ॥ येणेंकाकुलतीयाज
साठीं ॥ १ ॥ भेटोनियांबोलेआवडीचेंगूज ॥ आनंदा
च्याभोजें जेऊंसंगें ॥ २ ॥ मायलेंकरासीनाहींदुजिपरी ॥
जेऊंबरोबरीबैसोनीयां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसेंअंतरींचे
आर्त ॥ यावेंजित्वरीतनारायणा ॥ ४ ॥ ॥ ३९८६ ॥
आमिषाचेआशेगळगिळीमासा ॥ फुटोनियांघसा
मरणपावे ॥ १ ॥ मरणाचेवेळेकरितळमळ ॥ आठवी
कृपाळतयेवेळीं ॥ २ ॥ अंतकाळींज्याचेनामआलेंमु
खा ॥ तुकाह्मणेसुखापारनाहीं ॥ ३ ॥ ॥ ३९८७ ॥
जायाचेंशरीरजाइलक्षणांत ॥ कांहागोपीनाथपावेचि
ना ॥ १ ॥ तुह्मीसंतसारेकृपेचेसागर ॥ निरोपहाफारसां
गादेवा ॥ २ ॥ अनाथअज्ञानकोणीनाहींत्याला ॥ पा
यांपेंविठ्ठलाठेवींमज ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसीकरानिरव
ण ॥ मगतोरक्षणकरीमाझें ॥ ४ ॥ ॥ ३९८८ ॥
त्रासलाहाजीवसंवसारींच्यासुखा ॥ तुजविणसखा

नाहींकोणी ॥ १ ॥ ऐसेंमाझेंमनींवाटेनारायणा ॥ घा
लावीचरणावरीमिठी ॥ २ ॥ कईंतेंसुंदरदेखेनरूपडें ॥
आवडीच्याकोडेंआलिंगीन ॥ ३ ॥ नाहींपूर्वपुण्यमज
पामरासी ॥ ह्मणोनिपायांसींअंतरलों ॥ ४ ॥ अलभ्य
लभ्यकेंचासंचितावेगळा ॥ विनवीगोपाळादासतु
का ॥ ५ ॥ ॥ ३९८९ ॥

मोलाचेंआयुष्यवेंचोनियांजाय ॥ पूर्वपुण्यहोयलाभ
त्याचा ॥ १ ॥ अनंतांजन्मींचाशेवटपाहातां ॥ नरदेहहा
ताआलातुझ्या ॥ २ ॥ करालतेंजोडीयेईलकार्यासी ॥
ध्यावेंविठ्ठलासीसुखालागीं ॥ ३ ॥ साचलियाधनहोइ
लठेवणें ॥ तैसिनारायणेंजोडीकरा ॥ ४ ॥ कराहरिभ
क्तिपरलोकींकामा ॥ सोडवीलयमापासुनीयां ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेकराआयुष्याचेंमोल ॥ नकावेंचूंबोलनामें
वीण ॥ ६ ॥ ॥ ३९९० ॥

कायसुखआहेवाउगेंबोलतां ॥ ध्यातांपंढरिनाथाकष्ट
नाहीं ॥ १ ॥ रामकृष्णनामींरसनारंगली ॥ अमृतउक
ळीनामतुझें ॥ २ ॥ सर्वकाळवाचेउच्चारितांहरी ॥ तया
सुखासरीपारनाहीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधन्यतयाचेंवदन ॥
जयानारायणध्यानींमनीं ॥ ४ ॥ ॥ ३९९१ ॥

कीर्तनाच्यासुखेंसुखीहोयदेव ॥ पंढरीचारावसंगींअ
से ॥ १ ॥ भक्तजायसदाहरिकीर्तिगात ॥ त्यासवेंअनंत
हिंडतसे ॥ २ ॥ त्रैलोकींभ्रमणकरीतनारद ॥ त्यासंगें
गोविंदफीरतसे ॥ ३ ॥ नारदमंजुळस्वरेंगीतगाय ॥ मा

गींचालताहेसवेंहरी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेत्यालागोडीकीर्त
नाची ॥ नाहींआणिकांचीप्रीतिऐशी ॥ ५ ॥ ३९९२॥
बाळमायेविणक्षणभरिनराहे ॥ नदेखतांहोयकासा
वीस ॥ १ ॥ आणिकउदंडबुझाविततरी ॥ छंदत्याअं
तरींमाऊलीचा ॥ २ ॥ नावडतीतयाबोलआणिकांचे ॥
देखोनियांनाचेमायदृष्टी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझीविठ्ठल
माऊली ॥ आणिकांचेबोलीचाडनाहीं ॥ ४ ॥ ३९९३॥
हरिचियादासानाहींभयचिंता ॥ दुःखनिवारीतानारा
यण ॥ १ ॥ नलगेवाहाणेंसंसारउद्वेग ॥ जडोंनेदिपांग
देवराव ॥ २ ॥ असोंघावाधीरसदासमाधान ॥ आहे
नारायणाजवळीच ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझासखापांडुरं
ग ॥ व्यापियेलेंजगतेणेंयेक ॥ ४ ॥ ॥३९९४॥
दसरादिवाळीतोचिमाझासण ॥ सखेहरिजनभेटती
ल ॥ १ ॥ अमुपजोडिल्यापुण्याचीयारासी ॥ पारत्या
भाग्यासीनाहींलेखा ॥ २ ॥ धन्यदिवसआजीझालासो
नियाचा ॥ पिकलीहेवाचारामनामें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
कायहोऊंउतराई ॥ जीवठेऊंपाईंसंताचिये ॥ ४ ॥
॥३९९५॥
हाचिमाझ्यामनेंधरियेलाधंदा ॥ याबरिगोविंदाभेटी
घावी ॥ १ ॥ हाचिमाझाध्यासस्सदासर्वकाळ ॥ न्यावया
सीमूळयेसीकधीं ॥ २ ॥ डोळियांचिभूकपाहातांश्रीमु
ख ॥ आलिंगनेंसुखनिवतींभुजा ॥ ३ ॥ बहुचित्तवोढत
याचियेसोई ॥ पुरलाहाकाईनवसनेणें ॥ ४ ॥ बहुबहुका

ळझालोंकासावीस ॥ वाहिलेंबहुवसकलेवर॥ ५॥ तु
काह्मणेआतांपडावेंहेंवोझें ॥ पांडुरंगामाझेंइयावरी॥
॥६॥ ३९९६॥
जेणेंमाझेंहितहोईलतोउपाव॥करिसीलभावजाणोनी
यां ॥ १ ॥ मजनाहींसुखदुःखतयांखंती ॥ भावनाहीं
चित्तींनानाछंदें ॥ २ ॥ तोडींहिसंबंधतोडींआशापा
श ॥ मजहोसायासनकरितां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमीतो
राहिलोंनिश्चित ॥ कवळोनियेकांतसुखतुझें ॥ ४ ॥
॥३९९७॥
शिखासूत्रतुझागुंतलाजमान॥ तवरीतूंजाणश्रुतिदा
स॥१॥त्याचितुजकांहींचुकतांचिनीत॥होसीलपतीत
नर्कवासी ॥ २ ॥ बहुतूंझालासीचतुरशाहाणा॥शुद्ध
आचरणाचुकोंनको ॥ ३ ॥ शिखासूत्रयाचातोडींतूं
संबंधूं ॥ मगतुजबोधूनाहींनाहीं ॥४॥ तुकाह्मणेतरीव
र्तुनिनिराळा ॥ उमटतीकळाब्रह्मींचिया ॥ ५ ॥
॥३९९८॥
पतिव्रताऐसीजगामध्येंमात ॥ भोगिपांचसातअंधा
रींतें॥ १ ॥ भ्रतारासिलेखीश्वानाचेसमान ॥ परपुरुषीं
जाणसंभ्रमतो॥ २ ॥ तुकाह्मणेतिच्यादोषानाहींपार॥
भोगितीअघोरकुंभीपाक॥३॥ ॥३९९९॥
सिंदळीसनाहींपोराचीपैंआस ॥ राहेबीजत्यासकाय
करी॥ १ ॥ अथवाशेतींबीजपेरिलेंभाजून॥सारादेइल
कोणकाकात्याचा॥ २ ॥ तुकाह्मणेनाहींराखायाचिचा

ड॥ तरीकांलिगाडकरुनिघेतो॥३॥ ॥४०००॥

संसाराआलीयायेकसुखआहे ॥ आठवावेपायविठो बाचे॥ १ ॥ येणेंहोयसर्वसंसारसुखाचा॥ नलगेदुःखा चालेशकांहीं॥ २ ॥ घेतीलतयासीसोपेंआहेसुखें॥ बो लियेलेंमुखेंनारायण ॥ ३ ॥ सांगितलीसोयकरुणा सागरें॥ तुह्माकांहोबरेंनवाटेतें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतेणेंउ पकारकेला॥ भोळ्याभाविकांलातरावया॥ ५॥

॥४००१॥

चालेहेंशरीरकोणाचियेसत्ते ॥ कोणबोलवीतेहरीवी ण॥१॥देखवीऐकवीएकनारायण॥तयाचेंभजनचुकों नको॥ २ ॥मानसाचिदेवचालवीअहंता॥ मीचयेकक र्ताह्मणोंनये॥३॥ वृक्षाचींहींपानेंहालेत्याचीसत्ता॥रा हिलीअहंतामगकोठे॥ ४॥ तुकाह्मणेविठोभरलासबा ह्य॥ उणेंकायआहेचराचरीं॥ ५ ॥ ॥४००२॥

मायारूपेंऐसेंमोहियेलेजन॥ भोगितीपतननानाकर्मे ॥ १ ॥ काययाचीप्रीतिकरितांआदर ॥ दुरावितांदूरते चीभले॥ २॥ नानाछंदेंअंगींवैसतिविकार॥ छळिये लेफारतपोनीधी॥ ३॥ तुकाह्मणेऐसेंशिकवितोंतूज॥ आतांधरींलाजमनापुढें॥ ४॥ ॥४००३॥

जेजेमजकांहींहोइलवासना॥तेतेनारायणाव्हावेंतुह्मी ॥ १ ॥ कायभावयेकनिवडूंनिराळा ॥ जाणसितूंकळा अंतरींची॥ २ ॥ तुजवीणमजकोणआहेसखा ॥ जो सांगोआणिकाजीवभाव ॥ ३ ॥ अवघेपिशूनझालें

असेजन ॥ आपपरकोणनाठवेहें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूं चिजीवाचेंजीवन ॥ माझेंसमाधानतुझेंहातीं ॥ ५ ॥

॥ ४००४ ॥

कसिकरूंआतांसांगतुझीसेवा ॥ शब्दज्ञानेंदेवानाशकेला ॥ १ ॥ आतांतुझेंवर्मनकळेअनंता ॥ तुजनसांगतां बुडोंपाहे ॥ २ ॥ संध्यास्नानकेलीआचाराचीनासी ॥ कायतयापासीह्मणतियेक ॥ ३ ॥ बुडविसीभक्तिह्मणतीपाषाण ॥ पिंडाचेंपाळणस्थापूनीयां ॥ ४ ॥ नकरावी कथाह्मणतियेकादशी ॥ भजनाचीनाशीमांडियेली ॥ ॥ ५ ॥ नजावेंदेउळाह्मणतीदेवघरीं ॥ बुडविलेंयापरी तुकाह्मणे ॥ ६ ॥

॥ ४००५ ॥

नमानेचितूजमाझेंहेंकरणें ॥ कायझालेंउणेंकरितांस्नान ॥ १ ॥ संतांचामारगचालतोंझाडूनी ॥ नेणेलाभहाणीकांहींतरी ॥ २ ॥ नकरिसीलतरीहेंचिकोडेंमज ॥ भक्तिगोडकाजआणिकनाहीं ॥ ३ ॥ करींसेवाकथानाचेनरंगणीं ॥ प्रेमसुखधणीपुरेलतों ॥ ४ ॥ महाद्वारींसुखवैष्णवांच्यामेळीं ॥ वैकुंठजवळीवसेतेथें ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेनाहींमुक्तिसवेंचाड ॥ हेंचिमजगोडजन्मघेतां ॥ ६ ॥

॥ ४००६ ॥

होऊनिसंन्यासीभगवींलुगडीं ॥ वासनानसोडीविषयाची ॥ १ ॥ निंदीतीकदान्नइच्छीतीदिव्यान्न ॥ पाहतातीमानआदराचा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेऐसेदांभीकतेजन ॥ तयांजनार्दनभेटेकेवी ॥ ३ ॥

॥ ४००७ ॥